

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-5-041 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : **22-52/776-320**
Karar Tarihi : 23.11.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Mert ÖZMEN, Serkan GÜMÜŞ, Oğuzhan ÇUKUR,
Asena YAMAN, Elif YAVUZ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Resen

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR :

- Açı Eğitim Öğretim Hizmetleri AŞ
Temsilcileri: Av. Defne DAYIOĞLU, Av. Murat Cemal DAYIOĞLU, Hülya ÖNDER
Merkez Perihan Sok. No:4 Bomonti Şişli/İstanbul
- Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Özel Lisesi Ticari İşletmesi
Ahlatlıbel Mah. İncek Yolu Kümeevleri Kapı No:10 Çankaya/Ankara
- Arı İnovasyon ve Bilim Hizmetleri AŞ
Temsilcileri: Av. Serdar DARAMA, Av. Semra GÜRÇAL
Sülün Sok. No:8 1. Levent 34330 Beşiktaş/İstanbul
- Bahçeşehir Okulları AŞ
Temsilcisi Av. Dilay YEŞİLYAPRAK
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza No:38/7-8 34349 Balmumcu Beşiktaş/İstanbul
- Başkent Üniversitesi Özel İlk ve Orta Öğretim Kurumları Tic. ve San. AŞ
Çiğdem Mah. 1550. Cadde No:5 Çankaya/Ankara
- Bilfen Eğitim Kurumları AŞ
Altunizade Mah. Tophanelioğlu Cad. İsmail Zühtü Paşa Konağı Apt. No:11/6
Üsküdar/İstanbul
- Feyziye Mektepleri Vakfı Işık Okulları İktisadi İşletmesi
Teşvikiye Mah. Teşvikiye Cad. No.6 Şişli/İstanbul
- İhsan Doğramacı Vakfı Özel Bilkent Lisesi Ortaokulu ve İlkokulu İktisadi İşletmesi
Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:6 Doğu Kampüs Bilkent/Ankara
- İstek İstanbul Eğitim Hizmetleri AŞ
Acıbadem Mah. Bağ Sok. No:8 Kadıköy/İstanbul
- MEF Okulları ve Özel Eğitim Hizmetleri AŞ
Ulus Mah. Leylak Sok. No:22 Beşiktaş/İstanbul
- ODTÜ Geliştirme Vakfı Eğitim Hizm. AŞ
Üniversiteler Mah. İhsan Doğramacı Bulvarı No:5 06800 ODTÜ- Çankaya/Ankara

- Rüstem Eyüboğlu Eğitim Kurumları AŞ
Esenevler Mah. Dr. Rüstem Eyüboğlu Sok. No:8 34762 Ümraniye/İstanbul
- TED Ankara Koleji Vakfı Okulları İktisadi İşletmesi
Temsilcileri: Av. Mehmet GEDİKBAŞ, Av. Gülay AYDIN
Tunus Cad. No:48/9-12-14 Kavaklıdere/Ankara
- Terakki Eğitim Yayıncılık Organizasyon Hizmetleri ve Tic. AŞ
Ebulula Mardin Cad. Öztürk Sok. No.2 Beşiktaş/İstanbul
- Tezer Özel Eğitim Hiz. Spor Malz. San. Tic. Ltd. Şti.
Bağcılar Mah. Açın Cad. No:7 Çankaya/Ankara
- Türkiye Özel Okullar Derneği
İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi No:142 K:5 Beyođlu/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** İstanbul ve Ankara illerinde faaliyet gösteren özel okulların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmedikleri.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** İstanbul ve Ankara illerinde bulunan ilköğretim ve ortaöğretim düzeyindeki özel okulların okul ücretlerini birlikte belirlediği şüphesi.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** İstanbul ve Ankara illerinde bulunan ilköğretim ve ortaöğretim düzeyindeki özel okulların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettiği yönünde oluşan şüphenin araştırılmasına yönelik hazırlanan 28.09.2022 tarihli ve 2022-5-041/BN-01 sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun (Kurul) 06.10.2022 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 22-45/662-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 10.11.2022 tarihli ve 2022-5-041/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurulun 23.11.2022 tarihli toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, önaraştırma tarafları olan Türkiye Özel Okullar Derneği, Açık Eğitim Öğretim Hizmetleri AŞ, Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Özel Lisesi Ticari İşletmesi, Bahçeşehir Okulları AŞ, Başkent Üniversitesi Özel İlk ve Orta Öğretim Kurumları Tic. ve San. AŞ, Bilfen Eğitim Kurumları AŞ, Feyziye Mektepleri Vakfı Işık Okulları İktisadi İşletmesi, İhsan Doğramacı Vakfı Özel Bilkent Lisesi Ortaokulu ve İlkokulu İktisadi İşletmesi, İstek İstanbul Eğitim Hizmetleri AŞ, MEF Okulları ve Özel Eğitim Hizmetleri AŞ, ODTÜ Geliştirme Vakfı Eğitim Hizm. AŞ, Arı İnovasyon ve Bilim Hizmetleri AŞ, Rüstem Eyüboğlu Eğitim Kurumları AŞ, TED Ankara Koleji Vakfı Okulları İktisadi İşletmesi, Terakki Eğitim Yayıncılık Organizasyon Hizmetleri ve Tic. AŞ ve Tezer Özel Eğitim Hiz. Spor Malz. San. Tic. Ltd. Şti. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Hakkında Önaraştırma Yapılan Taraflar

I.1.1. Türkiye Özel Okullar Derneği (TÖZOK)

- (6) TÖZOK, 20.04.1951 tarihinde İstanbul'da faaliyetlerine başlamıştır. TÖZOK'un temel amacı o dönemde yabancı okullara tanınan hakların Türk özel okullarına da sağlanması olmakla birlikte ilerleyen dönemde TÖZOK Türk özel okullarının sayılarının artırılması ve öğrencilere daha özel çalışma ortamları sağlanması amacı doğrultusunda faaliyet gösteren bir dernek haline gelmiştir.

- (7) TÖZOK'un Özel Türk Okulları, Yabancı Okullar, Azınlık Okulları ve Uluslararası Okullar olmak üzere Türkiye genelinde 37 ilde bulunan 1.103 üyesi¹ bulunmaktadır. TÖZOK, aynı zamanda Avrupa Birliği Özel Okullar Dernekleri Birliği (ECNAIS) üyesidir.

I.1.2. İstanbul Merkezli Okullar

I.1.2.1. Açı Eğitim Öğretim Hizmetleri AŞ (AÇI)

- (8) 1999 yılında faaliyetlerine başlayan AÇI'da okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde eğitim verilmektedir. İstanbul'da beş farklı yerleşkede "AÇI" markasıyla faaliyet gösteren AÇI'nın başka herhangi bir alt markası bulunmamaktadır. AÇI, 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde toplam (.....) öğrenciye eğitim vermektedir.

I.1.2.2. Bahçeşehir Okulları AŞ (BAHÇEŞEHİR)

- (9) Bahçeşehir Koleji markasıyla bilinen BAHÇEŞEHİR, Özel Uğur Dershanesi AŞ bünyesinde 1994 yılında eğitim faaliyetlerine başlamıştır. BAHÇEŞEHİR okul işletmeciliği alanında faaliyet göstermekte ve Bahçeşehir Eğitim Kurumları AŞ, Beşiktaş Eğitim Hizmetleri AŞ ve AA Eğitim Kurumları AŞ'yi kontrol etmektedir.²
- (10) Günümüzde franchise yöntemini de kullanan BAHÇEŞEHİR, Türkiye'nin 19 ilinde 53 kampüs ve dört tek kademe okul ile eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir. BAHÇEŞEHİR'in 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde Ankara ve İstanbul'da toplam (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.2.3. Bilfen Eğitim Kurumları AŞ (BİLFEN)

- (11) BİLFEN, 1988-1989 eğitim-öğretim döneminde Bilfen Lisesi ve Ortaokulu ile hizmete açılmıştır. İzleyen yılda ise Bilfen İlkokulu ve Bilfen Anaokulu faaliyetlerine başlamıştır. BİLFEN'in İstanbul, Ankara, Kayseri, Gaziantep, Hatay, Antalya, İzmir ve Bursa'da olmak üzere 31 anaokulu, 21 ilkokulu, 20 ortaokulu ve 18 lisesi mevcut olup İstanbul ve Ankara'da 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde toplam (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.2.4. Arı İnovasyon ve Bilim Hizmetleri AŞ (DOĞA)

- (12) DOĞA, 2002 yılı itibarıyla faaliyetlerine başlamıştır. Mevcut durumda 8 ilde, 51 kampüsü ve 164 okul müdürlüğü bulunan DOĞA'nın 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde İstanbul ve Ankara'da toplam (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.2.5. Rüstem Eyüboğlu Eğitim Kurumları AŞ (EYÜBOĞLU)

- (13) EYÜBOĞLU'nun kökeni Dr. Rüstem Eyüboğlu tarafından 1970 yılında kurulan Arı Dershanesine dayanmaktadır. 1985 yılında Eyüboğlu Koleji açılmış ve 1993 yılında aynı kampüste Eyüboğlu Fen Lisesi kurulmuştur. Kuruma ait okulların tamamı İstanbul ilinde üç ana kampüste bulunmakla birlikte, kampüsler haricinde farklı adreslerde olmak üzere hâlihazırda altı anaokul, dört ilkokul, üç ortaokul ve iki lise düzeyinde olmak üzere toplam 15 okulu bulunmaktadır. Eyüboğlu Eğitim Kurumları bünyesinde

¹ 271 üyesi özel okul kurucularından oluşmakta, diğer üyeleri ise özel okul şubelerinden oluşmaktadır.

² BAHÇEŞEHİR ayrıca, salt eğitim-öğretim faaliyetlerinin haricinde yazılım alanında faaliyet gösteren BK Girişim ve Danışmanlık AŞ'nin (.....) hissesine, gayrimenkul yatırım işletmeciliği yapan Yurdum Eğitim Yatırımları AŞ'nin (.....) hissesine, gayri faal BSK Spor AŞ'nin (.....) hissesine, gayri faal Yurdum Turizm İnş. ve Tic. Ltd. Şti'nin (.....) hissesine, e-spor alanında faaliyet gösteren Supermassive Organizasyon Tic. AŞ'nin (.....) hissesine, eğitim danışmanlığı yapan yurt dışında kurulu Uğur Has Danışmanlık LTD'nin (.....) hissesine, gayri faal BK Bahçeşehir Eğitim Yatırımları ve Danışmanlık AŞ'nin (.....) hissesine, e-ticaret alanında faaliyet gösteren Lidyana Elektronik Hiz. İth. İhr. Paz. San. ve Tic. AŞ'nin (.....) hissesine ve hava taşıtları yatırımcılığı yapan Mavi Ada Havacılık AŞ'nin (.....) hissesine sahiptir.

faaliyet gösteren okulların tamamı teşebbüse ait olup franchise anlaşması bulunmamaktadır. EYÜBOĞLU'nun 2022-2023 eğitim-öğretim dönemi içerisinde toplam (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.2.6. Feyziye Mektepleri Vakfı Işık Okulları İktisadi İşletmesi (IŞIK)

- (14) 1885 yılında kurulan IŞIK, Feyziye Mektepleri Vakfına bağlı bir teşebbüs olarak anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise ve fen lisesi düzeyinde eğitim hizmeti sunmaktadır. Nişantaşı, Ayazağa, Erenköy ve Ispartakule olmak üzere dört adet yerleşkeye sahip olan IŞIK'ın herhangi bir franchise anlaşması bulunmamaktadır. IŞIK'ın 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde öğrencisi sayısı toplam (.....)'dir.

I.1.2.7. İstek İstanbul Eğitim Hizmetleri AŞ (İSTEK)

- (15) İSTEK, 1985 yılında Bedrettin DALAN tarafından kurulmuştur. Teşebbüs, İstek İstanbul Eğitim ve Kültür Vakfının iştiraki olup hisselerinin (.....) söz konusu vakfa aittir. İSTEK'in 22 kampüste; 22 anaokulu, 22 ilkokul, 22 ortaokul, 21 anadolu lisesi ve 16 fen lisesi bulunmaktadır. 22 kampüste "İSTEK" markasıyla faaliyet gösteren okullardan 13'ü franchising sistemi ile faaliyet göstermektedir. Bunlar; Afyon, Bandırma, Çanakkale, Denizli, Gaziantep, Lüleburgaz, Mersin ve Osmaniye illerinde faaliyet gösteren okullardır. İstanbul dışında Antalya, Kocaeli, İzmir ve Kütahya illerinde faaliyet gösteren okullar ise Genel Müdürlüğe bağlı şubeler şeklinde yapılanmıştır.
- (16) İSTEK'in Ankara'da herhangi bir şubesi bulunmazken 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde İstanbul'da toplam (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.2.8. MEF Okulları ve Özel Eğitim Hizmetleri AŞ (MEF)

- (17) MEF 1996 yılında İstanbul'da; anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde, 1998 yılında ise uluslararası okul statüsünde eğitim-öğretim faaliyetlerine başlamıştır. 2004-2005 eğitim-öğretim yılında İzmir'de MEF Uluslararası Okulu hizmete açılmıştır. 2008-2009 eğitim-öğretim yılında ise MEF Bahçeşehir Anaokulu faaliyetlerine başlamıştır. Böylece İstanbul'da iki kampüs ve bir franchise şube, İzmir'de de bir şube ile faaliyetlerine devam etmektedir. MEF'in İstanbul'da 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.2.9. Terakki Eğitim Yayıncılık Organizasyon Hizmetleri ve Tic. AŞ (TERAKKİ)

- (18) TERAKKİ, 1877'de Selanik'te "Mekteb-i Terakki" adıyla özel okul olarak kurulmuştur. Mekteb-i Terakki'den yetişen ve Balkan Savaşı yıllarında İstanbul'a göç eden kişilerin "Şişli Lisan Mektebi" adıyla 1919 yılında bir okul kurmasıyla TERAKKİ'nin Türkiye'deki faaliyetleri başlamıştır. 1967 yılında Terakki Vakfı kurulmuş ve okulun yönetimi vakfa geçmiştir. TERAKKİ'nin İstanbul'da Levent ve Tuzla'da olmak üzere iki yerleşkesi bulunmakta, her iki yerleşkede de anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise düzeylerinde eğitim verilmektedir. Teşebbüsün herhangi bir franchise anlaşması bulunmayıp 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde toplam (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.3. Ankara Merkezli Okullar

I.1.3.1. Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Özel Lisesi Ticari İşletmesi (ANKARA GV)

- (19) ANKARA GV 1996 yılında anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim düzeylerinde eğitim faaliyetlerine başlamış, 1996-1997 öğretim yılında da ortaokul ve hazırlık sınıfları faaliyete geçmiştir. 2022-2023 eğitim-öğretim dönemi itibarıyla (.....) öğrenciye hizmet vermekte olan okul, yalnızca Ankara ilinde faaliyet göstermektedir ve herhangi bir şubesi bulunmamaktadır.

I.1.3.2. Başkent Üniversitesi Özel İlk ve Orta Öğretim Kurumları Tic. ve San. AŞ (AYŞEABLA)

- (20) 1946 yılında "Ayşeabla Çocuk Yuvası ve İlkokulu" olarak eğitim-öğretim faaliyetine başlamış olan okul, 1984-1985 eğitim-öğretim yılından itibaren kademeli olarak ortaokul ve lise kısımlarını da faaliyete geçirmiştir. 1999 yılında Başkent Üniversitesi bünyesine katılmış ve "Başkent Üniversitesi Özel Ayşeabla Okulları" adını almıştır. 2000-2001 eğitim-öğretim yılında ise fen lisesi açılmıştır. 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde toplam (.....) öğrencisi bulunan AYŞEABLA'nın Adana ve Hatay illerinde de birer şubesi bulunmaktadır.

I.1.3.3. İhsan Doğramacı Vakfı Özel Bilkent Lisesi Ortaokulu ve İlkokulu İktisadi İşletmesi (BİLKENT)

- (21) BİLKENT, ilk olarak 1993 yılında lise düzeyi ile öğretime başlamıştır. 1994 yılında ise anasınıfı ve ilkokul düzeylerini içeren "Özel Kent İlkokulu" adıyla kademeli öğretime geçmiştir. 1997 yılından itibaren İhsan Doğramacı Vakfına kurum devri yapılarak İDV Özel Bilkent İlkokulu, Ortaokulu ve Lisesi adı altında eğitim hayatına devam etmiş, 2019 yılında İhsan Doğramacı Vakfı Ankara Okulları İktisadi İşletmesi unvanını almıştır. Teşebbüs, İhsan Doğramacı Vakfına bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmekte olup kurucu temsilcisi tarafından yönetilmektedir. Herhangi bir franchise anlaşması bulunmayan BİLKENT'in 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.3.4. ODTÜ Geliştirme Vakfı Eğitim Hizm. AŞ (ODTÜ GV)

- (22) ODTÜ GV, 1989 yılında ODTÜ Yerleşkesi içindeki Ankara Okulu ile ilkokul düzeyinde eğitim faaliyetine başlamıştır. Teşebbüs Ankara, Mersin, Denizli, Kayseri ve İzmir olmak üzere beş farklı ilde faaliyet göstermekte olup toplam beş şubeye sahiptir. ODTÜ GV'nin tüm şubeleri ana şirkete ait olup 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde Ankara'da (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.3.5. TED Ankara Koleji Vakfı Okulları İktisadi İşletmesi (TED)

- (23) 1931 yılında açılan anaokulu ile eğitim faaliyetlerine başlayan TED Ankara Koleji, ilkokul, ortaokul ve lise düzeylerinde eğitime sırasıyla; 1931, 1933 ve 1936 yıllarında başlamış, 1951-1952 eğitim-öğretim yılında ise hazırlık sınıfları açarak İngilizce öğretimine başlamıştır. TED sadece Ankara ilinde hizmet vermekte olup herhangi bir şubesi veya franchise anlaşması bulunmamaktadır. TED, eğitim-öğretim faaliyetlerini sermayesi %(.....) Vakfa ait olan TED Ankara Koleji Vakfı Okulları İktisadi İşletmesi aracılığıyla yürütmektedir. Teşebbüsün 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde toplam (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.1.3.6. Tezer Özel Eğitim Hiz. Spor Malz. San. Tic. Ltd. Şti. (JALE TEZER)

- (24) JALE TEZER ilk olarak 1998 yılında Ankara, Gaziosmanpaşa yerleşkesinde ilkokul ve ortaokul düzeyinde faaliyet göstermeye başlamıştır. Lise düzeyindeki faaliyetleri ise 2015 yılında hizmete giren Oran yerleşkesiyle başlamıştır. 2019 yılında hizmete giren Çayyolu yerleşkesinde ise ortaokul ve lise düzeyinde hizmet sunulmaktadır. Adı geçen üç yerleşke de JALE TEZER'e ait olup herhangi bir franchise anlaşması bulunmamaktadır. Teşebbüsün 2022-2023 eğitim-öğretim döneminde toplam (.....) öğrencisi bulunmaktadır.

I.2. Özel Öğretim Sektörüne İlişkin Bilgiler

I.2.1. Sektöre İlişkin Mevzuat ve Uygulamalar

- (25) 24.06.1973 tarih ve 14574 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ve Türk Milli Eğitiminin düzenlenmesi amacını taşıyan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’na (1739 sayılı Kanun) göre³ 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsayan mecburi ilköğretim çağı; dört yıl süreli ilkokullar ile dört yıl süreli ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullardan oluşmaktadır. Ortaöğretim ise dört yıllık zorunlu örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları ile çeşitli programlar uygulayan liselerden ve mesleki eğitim merkezlerinden oluşmaktadır. Ayrıca, 1739 sayılı Kanun’un 17. maddesinde resmi, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetlerinin “milli eğitim” amaçlarına uygunluğu bakımından Milli Eğitim Bakanlığının denetimine tabi olduğu belirtilmektedir.
- (26) 14.02.2007 tarih ve 26434 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu (5580 sayılı Kanun) ise, dosya taraflarını oluşturan özel okulların faaliyetlerine ilişkin düzenlemeler barındırmaktadır⁴. Söz konusu Kanun’un “Amaç ve kapsam” başlıklı ilk maddesinde, Kanun’un amacı “*Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılacak özel öğretim kurumlarına kurum açma izni verilmesi, kurumun nakli, devri, personel çalıştırılması, kurumlara yapılacak malî destek ve bu kurumların eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış bulunan özel öğretim kurumlarının; eğitim-öğretim, yönetim, denetim, gözetim ve personel çalıştırılmasına ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.*” şeklinde belirtilmektedir. Ek olarak Kanun’un, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişilerce açılan özel öğretim kurumları ile yabancılar tarafından açılan özel öğretim kurumlarını kapsadığı ifade edilmektedir. Bu doğrultuda, dosya konusu özel okulların 5580 sayılı Kanun’a tabi olduğu anlaşılmaktadır.
- (27) Mezkur kanunun mali hükümlere ilişkin 12. maddesinde, okulların faaliyetlerini sadece kazanç sağlamak için düzenleyemeyeceği, ancak Türk millî eğitiminin amaçları doğrultusunda eğitimin kalitesini yükseltmek, gelişmelerine fırsat ve imkân verecek yatırımlar ve hizmetler yapmak üzere gelir sağlayabilecekleri belirtilmektedir.
- (28) Aynı Kanun’un 13. maddesinin ise dosya konusu ile doğrudan ilgili olduğu görülmektedir. İlgili maddede; “*Öğrenim ücreti ve diğer ücretler, kurumlarca her yıl tespit edilerek ocak ayından itibaren en geç mayıs ayında ilân edilir.*” hükmü yer almakta olup ücretlerin hangi esaslara göre tespit, tayin, ilân ve tahsil edileceğinin yönetmelik ile belirleneceği ifade edilmektedir. Bu doğrultuda, 5580 sayılı Kanun’a dayanarak hazırlanan “*Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği*” (MEB Yönetmeliği) 20.03.2012 tarih ve 28239 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

³ 1739 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesiyle birlikte, 1340 tarih ve 439 sayılı Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu’nun 3 üncü maddesi, 22/3/1926 tarih ve 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun’un 3 ve 4. maddeleri, 6.6.1949 tarih ve 5429 sayılı Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okullarda Okutturulacak Ders Kitaplarının Seçilmesi, Basılması ve Dağıtılması Hakkında Kanun, 5.1.1961 tarih ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nun 69 uncu maddesi ve diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴ 5580 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesiyle birlikte 18.06.1965 tarih ve 12026 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış olan 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

- (29) Doğrudan dosya kapsamında incelenen hususlara yönelik çeşitli hükümler içeren ve her derece ve türdeki özel öğretim kurumlarının açılış ve işleyişiyle ilgili usul ve esasları düzenleyen MEB Yönetmeliği'nin beşinci bölümünde "*Ücretlerin Tespit, İlan ve Tahsil*" konusu düzenlenmiş olup 53. maddede "*Ücret tespiti*"nin ne şekilde olması gerektiğine yer verilmektedir.
- (30) MEB Yönetmeliği'nin 53. maddesine göre okullar ücretlerini, veli veya kursiyerlerle yapacakları ve Bakanlıkça belirlenerek Genel Müdürlük internet sayfasında yayımlanan özel sözleşmelerinde sağlayacaklarını belirttikleri eğitim ve öğretim imkânlarına, gelişmelerine imkân verecek yatırım ve hizmetler ile diğer işletme giderlerine göre tespit etmelidir. Aynı maddenin devamında "*Ancak okulların ara sınıflarının eğitim ücreti bir önceki eğitim öğretim yılında ilan edilen, okulda devam eden öğrencilerin ücreti ise öğrenci kayıt sözleşmesinde belirlenen eğitim ücretine (Ek ibare:RG-19/2/2020-31044) bir önceki yılın ortalama (Y.İ-ÜFE+TÜFE)/2 oranına en fazla % 5 oranında artış yapılarak belirlenir. (Ek cümle:RG-3/7/2016- 29761) (Değişik cümle:RG-13/1/2017-29947) Ders yılı içerisinde kayıt yaptıran öğrencilerin bir sonraki yılın eğitim ücretleri kayıt yaptırdığı yıl için ilan edilen eğitim ücreti üzerinden; öğrenim gördüğü yıla ilişkin indirim şartları ortadan kalkan öğrencilerin bir sonraki yılın eğitim ücretleri ise (Değişik ibare:RG-19/2/2020-31044) öğrencinin okula kayıt olduğu yıldaki indirimsiz ücrete öğrenim gördüğü her yıl için bu fıkrada belirtilen oranda artış yapılarak belirlenir.*" denilmektedir.
- (31) Söz konusu maddeden özel okul ücretlerinin tespitine ilişkin temel olarak ikili bir ayrıma gidildiği anlaşılmaktadır. Bunlardan ilki ve esas olanı özel okulların öğretim ücretlerini velilerle yapacakları sözleşmeler çerçevesinde sunacakları eğitim-öğretim imkânlarına, yapacakları yatırımlara ve işletme giderlerine göre tespit etmeleridir. Bu yönüyle bakıldığında özel okulların ücret tespit ederken herhangi bir kısıtlamayla karşı karşıya olmadığı görülmektedir.
- (32) Diğer taraftan 53. maddenin devamında yer verilen ikinci temel koşul ise özel okullar tarafından belirli şartlar altında yapılacak zamlara ilişkin azami bir sınır belirlenmesini içermektedir. Buna göre, okula devam eden *ara sınıf öğrencilerinin ücreti*, bir önceki dönem öğrenci kayıt sözleşmesinde belirlenen eğitim ücretine, bir önceki yılın ortalama (Yurt İçi ÜFE+TÜFE)/2 oranına en fazla %5 artış yapılarak belirlenebilmektedir. Benzer şekilde özel okulların ara sınıflarına naklen kaydolacak öğrencilerin eğitim ücreti de, bir önceki eğitim-öğretim yılında ilan edilen eğitim ücretine; bir önceki yılın ortalama (Yurt İçi ÜFE+TÜFE)/2 oranına en fazla %5 artış yapılarak belirlenebilmektedir.
- (33) Sonuç olarak, özel okullar yeni kayıtlar kapsamındaki 1., 5. ve 9. sınıf öğrencilerinin fiyatlarını herhangi bir sınıra tabi olmadan kendi maliyet yapılarını esas alarak velilerle akdedecekleri sözleşmeler aracılığıyla serbestçe belirleyebilmektedir. Ancak 1., 5. ve 9. sınıfın dışındaki ara sınıfların zam oranı belirlenirken bir önceki yıl ilan edilen fiyatın ortalama (Yurt İçi ÜFE+TÜFE)/2 oranına en fazla %5 artış yapılabilmektedir.
- (34) Bu noktada mevzuat hükmü oldukça açık olmakla birlikte bu çerçevedeki uygulamanın ne şekilde geliştiğine değinmek gerekmektedir. Zira yukarıda yer verilen formülün yıllara sâri olarak MEB tarafından farklı yorumlandığını söylemek mümkündür.
- (35) MEB tarafından 2022 yılı azami zam oranları hesaplanırken 2021 yılının 12 aylık ortalamalarına göre hesaplanan ÜFE ve TÜFE oranı esas alınmıştır. Öte yandan 2021 yılı zam oranlarında ise 2020 yılının 12 aylık ortalamalara göre oluşan enflasyon oranları değil, yıllık enflasyon rakamları üzerinden hesaplama yapılmıştır. Bu iki enflasyon türü arasındaki fark özellikle enflasyonist dönemlerde önemli ölçüde

büyüyelebilmektedir. Örneğin 2021 yılı zammı için 12 aylık ortalamalara göre enflasyon oranları dikkate alındığında ulaşılan azami zam oranı %17,23 iken, yıllık enflasyon rakamları üzerinden hesaplanan oran %24,87 olmaktadır.

- (36) Yönetmelik hükmünün MEB tarafından yorumlanmasında değişiklik gösteren bir diğer hususu da zamma esas alınan enflasyon dönemi oluşturmaktadır. Mevzuata göre özel okullar fiyatlarını Ocak-Mayıs aylarında ilan edebildiklerinden, 2020 yılının öncesindeki azami zam oranları, eğitim ücretinin ilan edildiği aydan hemen önceki 12 ayın enflasyonuna göre belirlenebilmekteydi. Böylece geçmişte tek bir azami fiyat değil, fiyat ilan edilen aya göre hesaplanan en güncel 12 aylık enflasyon oranları esas alınarak bir eğitim-öğretim dönemi için farklı azami oranların kullanılması söz konusu olmaktadır. Mevcut durumda ise bu durum yeknesaklaştırılmıştır.
- (37) MEB Yönetmeliği'nin 53. maddesi yalnızca eğitim fiyatlarına ilişkin değildir. Maddenin beşinci fıkrasında bir başka önemli hususa yer verilmektedir. Buna göre; "(*Ek:RG-19/2/2020-31044*) Kurumlar, öğrenci veya kursiyerlerden; yemek, kahvaltı, servis, pansiyon/yatakhane, kitap-kırtasiye, kıyafet, etüt ve benzeri hizmetler karşılığında alacakları ücretleri mayıs ayının sonuna kadar ayrıca tespit ederler. Bu fıkrafta yer alan hizmetlerden, talep eden veliler faydalanır." denilmektedir. Böylece okulların yemek, kahvaltı, servis, pansiyon/yatakhane, kitap-kırtasiye, kıyafet, etüt ve benzeri hizmetler konusunda velilere alım zorunluluğu getiremeyeceği, yalnızca "talep eden veliler"ın bu hizmetlerden faydalanabileceği hüküm altına alınmaktadır.
- (38) Yönetmelik'in 54. maddesinde ise aşağıdaki hükümlere yer verilmektedir:

(1) Ücretler aşağıda belirtilen esaslara göre ilan edilir.

- a) Kurumların öğrenim ve diğer ücretleri, kurumlarca her yıl Türk Lirası olarak tespit edilir. (...) diğer kurumların öğrenim ücreti (...) ocak ayından itibaren mayıs ayının sonuna kadar ilan edilir. (...) Ayrıca yemek, kahvaltı, servis, pansiyon/yatakhane, kitap-kırtasiye, kıyafet, etüt ve benzeri hizmetlerden yararlanmak isteyen öğrenci ve kursiyerlerden alınacak ücretler ayrı ayrı belirlenerek mayıs ayının sonuna kadar ilan edilir.
- b) Bu Yönetmelikte belirtilenlerin dışında öğrenci ve kursiyerlerden, bağış ve yardım da dâhil olmak üzere hiçbir ad altında ücret alınamaz.
- c) Kurumlar, ücretlerini ilan etmeden önce öğrenci ve kursiyerlerden ücret tahsil edemez.
- d) Kurumlar ücret ilanlarını, Millî Eğitim Bakanlığının Bilişim Sistemleri (MEBBİS) programına işleyerek alınan çıktının bir örneğinin süresi içinde doğrudan bağlı buldukları millî eğitim müdürlüğüne verir ve belirtilen süre sonuna kadar kurumda velilerin görebilecekleri bir yere asar. Mayıs ayından sonra açılan kurumlar ise bu işlemi kurum açma izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde yaparlar.
- e) Kurumlar ilan ettikleri ücretlerin altında bir ücretle de kayıt yapabilirler ancak, ilan edilen ücretin üzerinde ücret talep edemezler.

(2) Süresi içinde ücret ilanı yapmayan kurumlar bir önceki yılın ücretini alır.

- (39) Bu bilgiler doğrultusunda, okulların ücretlerini Türk Lirası cinsinden her yılın Mayıs ayının sonuna kadar belirleyerek Millî Eğitim Bakanlığının Bilişim Sistemleri (MEBBİS) programına işlemeleri ve bağlı buldukları milli eğitim müdürlüklerine sunmaları gerekmektedir. Ayrıca öğrencilerden MEB Yönetmeliği'nde belirtilenlerin dışında

herhangi bir ad altında ücret alınamayacağı, ücret ilanından önce ücret tahsili yapılamayacağı ve ilan edilen ücretlerin üzerinde bir ücret talep edemeyecekleri düzenlenmektedir. Yönetmeliğin gereğini sağlamak üzere MEBBİS, ilgili yılın hesaplanan ara sınıf zam oranının üzerindeki bir orana tekabül eden fiyatların sisteme girilmesine müsaade etmeyecek şekilde tasarlanmıştır.

I.2.2. Sektöre İlişkin Veriler

- (40) Dosya kapsamında özel eğitim-öğretim sektörüne ilişkin bilgi sahibi olunması ve sektörün son yıllardaki gelişiminin görülmesi amacıyla MEB tarafından yayınlanan veriler üzerinden hesaplanan çeşitli istatistiklere aşağıda yer verilmektedir⁵.
- (41) Türkiye geneli ile İstanbul ve Ankara illeri özelinde yer alan okul sayılarına devlet okulu ve özel okul ayrımıyla birlikte aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 1: İlköğretim ve Ortaöğretim Düzeyli Okul Sayıları

Bölge	Tür	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Türkiye	Devlet	49.019	48.723	48.889	48.390	48.325
	Özel	6.476	7.457	8.215	8.181	7.933
	Toplam	55.495	56.180	57.104	56.571	56.258
	Özel Okul Oranı (%)	11,67	13,27	14,39	14,46	14,10
İstanbul	Devlet	3.048	3.070	3.136	3.145	3.154
	Özel	1.822	2.045	2.103	2.062	1.996
	Toplam	4.870	5.115	5.239	5.207	5.150
	Özel Okul Oranı (%)	37,41	39,98	40,14	39,60	38,76
Ankara	Devlet	1.634	1.651	1.685	1.690	1.708
	Özel	770	885	1.001	974	939
	Toplam	2.404	2.536	2.686	2.664	2.647
	Özel Okul Oranı (%)	32,03	34,90	37,27	36,56	35,47

Kaynak: MEB verileri

- (42) Türkiye’de ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarının toplamına bakıldığında 2017-2020 yılları arasında bir artış eğiliminin bulunduğu görülmektedir. 2019-2020 öğretim yılında 57.104 okul ile en yüksek seviyesine ulaşan toplam okul sayısı 2020-2021 ve 2021-2022 öğretim yıllarında düşüş göstermiştir. Nihayetinde Türkiye’de, 2021-2022 öğretim yılında 56.258 okul bulunmaktadır. Devlet okulları sayısının daha yatay bir seyir izlediği görülmektedir. Son beş yıllık dönemde Türkiye’deki toplam devlet okulu sayısı 48.325 ila 49.019 arasında değişmektedir. Türkiye’deki özel okul sayılarına bakıldığında ise toplam okul sayıları ile benzer eğilim gözlenmektedir. Nitekim 2017-2018 öğretim yılında 6.476 olan özel okul sayısı 2019-2020 yılında 8.215’e yükselmiş, akabindeki iki öğretim yılı boyunca düşüş göstermiş, 2021-2022 öğretim yılında 7.933’e gerilemiştir.
- (43) Özel okul sayılarında 2020-2022 yıllarında yaşanan düşüşte Covid-19 pandemisi nedeniyle okulların kapalı kalmasının ve uzaktan eğitime geçilmesinin etkili olduğu değerlendirilmektedir. Türkiye’deki özel okulların toplam okul sayısına oranı (özel okul oranı)⁶ ise 2021-2022 öğretim yılı haricinde sürekli artmıştır. 2020-2021 öğretim yılında

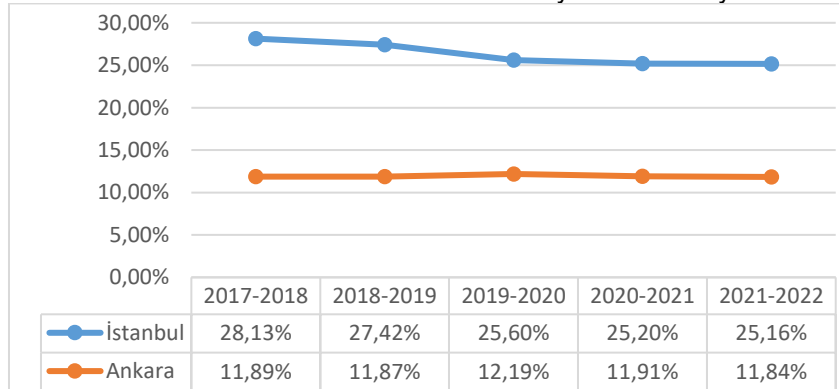
⁵ İstatistiki veriler, MEB’e ait <https://istatistik.meb.gov.tr/> internet adresinden elde edilmiştir (Erişim Tarihi: 24.10.2022).

⁶ Türkiye’deki özel okul oranı, toplam özel okul sayısının toplam okul sayısına bölünmesi ile hesaplanmıştır. İstanbul ve Ankara için ise ilgili ildeki özel okul sayının ildeki toplam okul sayısına bölünmesi ile hesaplanmıştır.

%14,46 olan oran 2021-2022 öğretim yılında %14,10'a düşmüştür. Neticede, Türkiye'deki okul sayısındaki son yıllarda yaşanan düşüşte özel okulların sayısındaki azalmanın da etkili olduğu görülebilmektedir.

- (44) İstanbul özelinde bakıldığında, Türkiye genelindeki eğilime benzer bir eğilim gözlemlenmektedir. İstanbul'daki toplam okul sayısı 2019-2020 öğretim yılına kadar artmışken izleyen iki öğretim yılında düşüş görülmektedir. İstanbul'daki devlet okullarının sayısının ise arttığı anlaşılmaktadır. Zira 2017-2018 öğretim yılında 3.048 olan devlet okulu sayısı 2021-2022 öğretim yılında 3.154'e yükselmiştir. Özel okul sayısında ise 2017-2020 yılları arasında bir artış görülmektedir. 2019-2020 öğretim yılında 2.103 olan özel okul sayısı izleyen iki öğretim yılında sırasıyla 2.062 ve 1.996'ya düşmüştür. Özel okul sayısındaki eğilime benzer şekilde İstanbul'daki özel okul oranı 2019-2020 öğretim yılına kadar yükselmiştir. 2019-2020 öğretim yılında %40,14 olan İstanbul'daki özel okul oranı 2020-2021 öğretim yılında %39,60; 2021-2022 öğretim yılında ise %38,76'ya düşmüştür.
- (45) Verilere Ankara ili özelinde bakıldığında ise toplam okul sayısında yine Türkiye geneli ile benzer bir eğilim görülmektedir. Ankara'daki toplam okul sayısı 2019-2020 öğretim yılında önceki iki döneme göre hızla artarak 2.686'ya yükselmiştir. İzleyen iki öğretim yılında ise az da olsa bir azalış görülmektedir. 2021-2022 öğretim yılında Ankara'da toplam 2.647 okul bulunmaktadır. Devlet okullarında ise İstanbul'daki verilere benzer şekilde az da olsa bir artış bulunmaktadır. Son beş yıllık dönemde devlet okulu sayısı 1.634'ten 1.708'e yükselmiştir. Ankara'daki özel okul sayısı ise 2017'den 2020 yılına kadar hızla artmış, 2019-2020 öğretim yılında özel okul sayısı 1.001'e ulaşmıştır. İzleyen iki öğretim yılında ise sırasıyla 974 ve 939'a gerilemiştir. Ankara için hesaplanan özel okul oranında da benzer bir eğilim görülmektedir. 2019-2020 öğretim yılında %37,27 olan özel okul oranı, 2021-2022 öğretim yılında %35,47 olarak gerçekleşmiştir.
- (46) İstanbul ve Ankara illerindeki özel okul sayılarının Türkiye'deki toplam özel okul sayısına oranına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

Grafik 1: İstanbul ve Ankara'daki Özel Okul Sayılarının Türkiye'deki Toplam Özel Okul Sayısına Oranı

Kaynak: MEB verileri

- (47) Yukarıda yer verilen grafik dikkate alındığında, 2021-2022 öğretim yılında Türkiye'de bulunan toplam özel okulların %25,16'sının İstanbul'da, %11,84'ünün ise Ankara'da bulunduğu görülmektedir. Aynı oranın 2017-2018 öğretim yılında İstanbul için %28,13; Ankara için %11,89 olduğu görülmektedir. Söz konusu oranın Ankara için yatay bir seyir izlediği anlaşılmakta iken İstanbul'da düşüş eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu veriler ışığında, İstanbul'daki özel okul sayısındaki düşüşün Türkiye genelindeki düşüşte önemli bir etken olduğu düşünülmektedir. Düşüşün nedeninin ise daha önce

de bahsedildiği üzere Covid-19 pandemisinin özel okullar üzerindeki etkileri olduğu değerlendirilmektedir. Nitekim pandemi sürecinde özel okullar uzun süreler boyunca kapalı kalmış ya da uzaktan eğitim ile hizmet sunmaya devam etmiştir. Ancak bu dönemde güçlü bir finansal yapıya sahip olmayan ve/veya uzaktan eğitim gibi alternatiflere hızlıca adapte olamayan özel okulların kapanması söz konusu olmuştur.

- (48) Türkiye’de öğrenim gören öğrenci sayılarına ilişkin verilere ise aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 2: İlköğretim ve Ortaöğretim Düzeyli Öğrenci Sayıları

Bölge	Tür	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Türkiye	Devlet	15.268.803	15.362.144	15.433.176	15.742.875	16.050.287
	Özel	1.115.357	1.181.903	1.178.985	1.117.087	1.220.280
	Toplam	16.384.160	16.544.047	16.612.161	16.859.962	17.270.567
	Özel Öğrenci Oranı (%)	6,81	7,14	7,10	6,63	7,07
İstanbul	Devlet	2.552.229	2.586.818	2.613.239	2.697.624	2.754.924
	Özel	340.715	358.882	347.936	322.786	344.578
	Toplam	2.892.944	2.945.700	2.961.175	3.020.410	3.099.502
	Özel Öğrenci Oranı (%)	11,78	12,18	11,75	10,69	11,12
Ankara	Devlet	877.416	886.223	900.799	928.786	928.836
	Özel	130.021	133.513	133.576	122.553	135.256
	Toplam	1.007.437	1.019.736	1.034.375	1.051.339	1.064.092
	Özel Öğrenci Oranı (%)	12,91	13,09	12,91	11,66	12,71

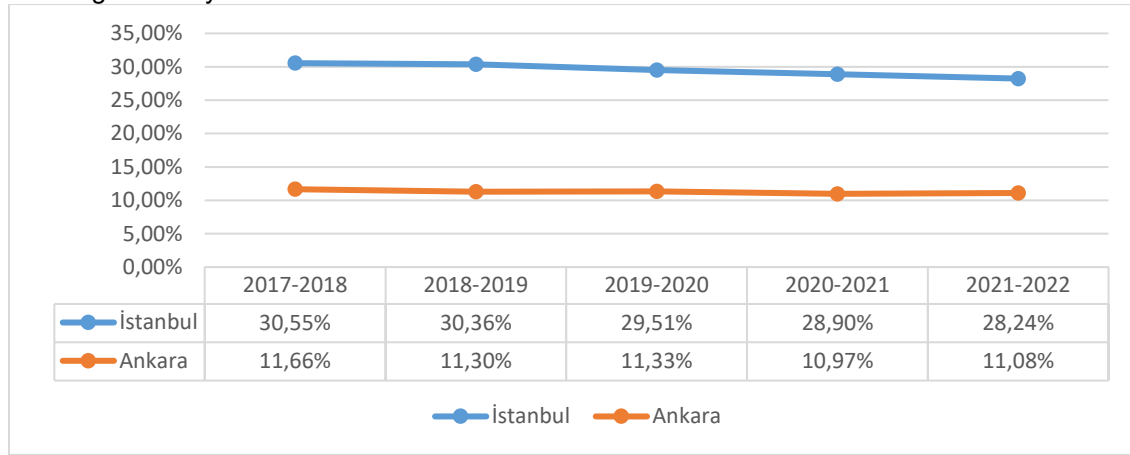
Kaynak: MEB verileri

- (49) Türkiye’deki toplam öğrenci sayısı ve devlet okullarında okuyan öğrenci sayısı son beş yıllık öğretim döneminde artış göstermiştir. 2021-2022 öğretim yılında Türkiye’de toplam 17.270.567 öğrencinin 16.050.287’si devlet okullarındaki öğrencilerden oluşmaktadır. Özel okullarda okuyan toplam öğrenci sayısı dalgalanma göstermekle birlikte 2021-2022 öğretim yılında 1.220.280 olarak gerçekleşmiştir. Özel okullarda okuyan öğrenci sayısının toplam öğrenci sayısına oranı (özel öğrenci oranı)⁷ ise son beş yıllık dönemde %6,63 ile %7,14 arasında değişmektedir.
- (50) Benzer şekilde İstanbul’da toplam öğrenci sayısı ile devlet okullarında okuyan öğrenci sayısı son beş yıllık dönemde artış göstermiştir. 2017-2018 öğretim yılında İstanbul’da toplam 2.892.944 öğrenci öğrenim görmekteyken bunların 2.552.229’u devlet okulunda öğrenim görmüştür. 2021-2022 öğretim yılında ise toplam öğrenci sayısı 3.099.502’ye yükselmiş olup bu sayının 2.754.924’ünü devlet okulunda öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. İstanbul’da okuyan özel okul öğrenci sayılarına bakıldığında ise dalgalı bir seyir ile karşılaşılmaktadır. 2018-2019 öğretim yılında 358.882 öğrenci özel okulda öğrenim görmekte iken bu sayı izleyen iki yılda sırasıyla 347.936 ve 322.786 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu düşüşte Covid-19 pandemisinin etkili olduğu düşünülmekte, pandeminin etkilerini nispeten azaltmasıyla özel okulda öğrenim gören öğrenci sayısının tekrar yükseldiği ve 2021-2022 öğretim yılında 344.578 olarak gerçekleştiği görülmektedir. İstanbul’da okuyan toplam öğrenci sayısı içinde özel okul öğrencilerinin payı ise %10,69 ile %12,18 arasında değişmektedir.

⁷ Türkiye’deki özel öğrenci oranı, Türkiye’deki toplam özel okul öğrencisi sayısının toplam öğrenci sayısına bölünmesi ile hesaplanmıştır. İstanbul ve Ankara için ise ilgili ildeki özel okul öğrencisi sayının ildeki toplam öğrenci sayısına bölünmesi ile hesaplanmıştır.

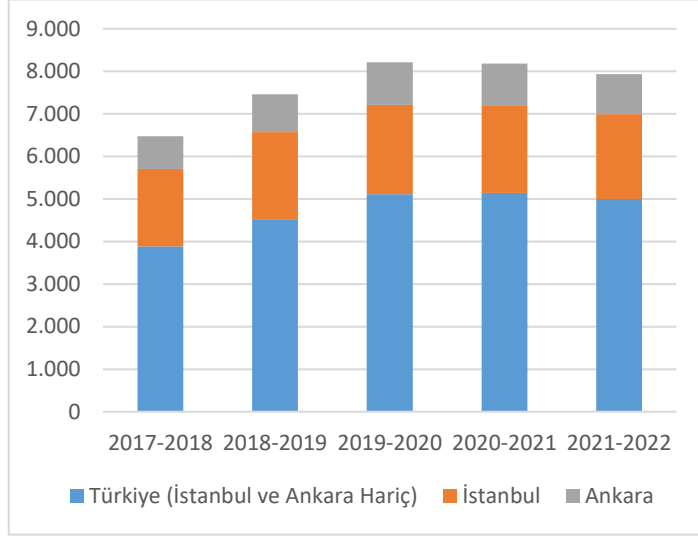
- (51) İlgili verilere Ankara özelinde bakıldığında ise Türkiye ve İstanbul ile benzer bir seyir gözlemlenmektedir. Ankara'da öğrenim gören toplam öğrenci sayısında ve devlet okullarında okuyan öğrenci sayısında son beş yıllık dönemde artış görülmektedir. 2021-2022 öğretim yılında Ankara'da toplam 1.064.092 öğrenci bulunmaktayken bunun 928.836'sı devlet okulunda öğrenim görmektedir. Ankara'daki özel okul öğrencilerine ilişkin veriler ise 2020-2021 öğretim yılı haricinde artış göstermiştir. Ankara'da 2020-2021 öğretim yılında 122.553 özel okul öğrencisi bulunmaktayken bu sayı 2021-2022 öğretim yılında 135.256'ya yükselmiştir. Ankara'da öğrenim gören özel okul öğrencilerinin Ankara'daki toplam öğrenci sayısına oranı ise %11,66 ila %13,09 arasında dalgalanmaktadır.
- (52) İstanbul ve Ankara'da okuyan özel okul öğrencilerinin sayısının Türkiye'deki toplam özel okul öğrencisi sayısına oranına ise aşağıdaki grafikte yer verilmektedir.

Grafik 2: İstanbul ve Ankara'daki Özel Okulda Okuyan Öğrenci Sayılarının Türkiye'deki Toplam Özel Okul Öğrenci Sayısına Oranı

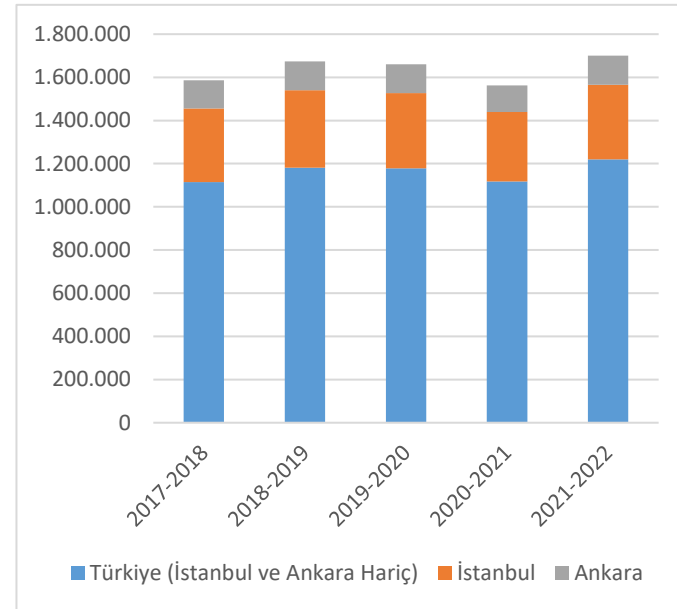

- (53) Grafik-2 incelendiğinde, Grafik-1 ile paralellik gözlemlenmektedir. 2017-2018 öğretim yılında Türkiye çapındaki toplam özel okul öğrencilerinin %30,55'ini İstanbul'da öğrenim gören özel okul öğrencileri oluşturmakta iken bu sayı 2021-2022 öğretim yılında %28,24'e gerilemiştir. Ankara'da ise daha yatay bir seyir görülmekte olup 2017-2018 öğretim yılında %11,66 olan oran 2021-2022 öğretim yılında %11,08 olmuştur. Neticede, toplam özel okul öğrencisi sayısında görülen azalmada İstanbul'daki özel okul öğrenci sayısının azalmasının önemli bir rolü bulunduğu değerlendirilmektedir.
- (54) Son olarak özel okul sayılarının ve özel okulda okuyan öğrenci sayılarının seyrine ilişkin olarak aşağıdaki iki grafik incelenebilecektir.

Grafik 3: İstanbul, Ankara ve Türkiye'deki Özel Okul Sayıları

Grafik 4: İstanbul, Ankara ve Türkiye'deki Özel Okullara Kayıtlı Öğrenci Sayıları

- (55) Yukarıda yer alan iki grafikten 2019-2020 öğretim yılından itibaren okul sayılarında yaşanan düşüşün istikrarlı şekilde devam ettiği görülürken, öğrenci sayısı bakımından 2019-2020 öğretim yılında başlayan düşüşün 2021-2022 yıllarında telafi edildiği görülmektedir. Söz konusu verilerin, yaşanan dalgalanmaların pandemi kaynaklı olduğu tespitini desteklediği değerlendirilmektedir.

I.3. İlgili Pazar

I.3.1. İlgili Ürün Pazarı

- (56) Özel öğretimin 1739 sayılı Kanun'da ve 5580 sayılı Kanun'da belirtilen ilkeler çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve bu hizmetin herhangi başka bir hizmet ile ikame olarak değerlendirilmemesi söz konusu olduğundan işbu dosya kapsamında ilgili ürün pazarlarının özel okullarda sunulan öğretim hizmetlerini ve öğretim dışı hizmetleri de içerecek şekilde; "ilköğretim ve ortaöğretime yönelik özel okul işletmeciliği hizmetleri pazarı" olarak tanımlanabilecektir.

- (57) Öte yandan İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafında "...inceleme konusu işlem gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir" şeklinde açıklandığı üzere dosya kapsamında ulaşılan sonucu değiştirmeyeceği için kesin bir ilgili ürün pazarı tanımlaması yapılmasına gerek görülmemiştir.

I.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (58) İstanbul ve Ankara illerindeki ilköğretim ve ortaöğretim düzeyindeki özel okulların öğrenci portföyü, çoğunlukla il sınırları içerisindeki öğrencilerle sınırlı kalmaktadır. Ayrıca aşağıda detaylı olarak yer verilen fiyat verileri çerçevesinde İstanbul ve Ankara illerindeki öğretim fiyatlarının birbirinden yüksek derecede farklılaşıyor olması da iller arasındaki rekabet koşullarının farklılaştığını gösteren bir başka unsur olarak değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda, dosya özelinde ilgili coğrafi pazarların "İstanbul" ve "Ankara" olarak tanımlanmasının uygun olacağı değerlendirilmekle birlikte, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz kapsamında ulaşılan sonucu değiştirmemesi nedeniyle kesin bir ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmamıştır.

I.4. Dosya Kapsamında Elde Edilen Belgeler

I.4.1. Yerinde İncelemelerde Elde Edilen Bulgular

- (59) **Bulgu-1:** BİLFEN'de yapılan yerinde incelemede elde edilen, (.....) tarafından diğer BİLFEN yetkililerine gönderilen "Yeni Yıl Toplantı Notları HK" konulu ve 04.01.2018 tarihli e-posta yazışmasında ve devamında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

(.....):

"Okullarımızın yeni eğitim öğretim yılı ücretlerinin belirleneceği toplantı 08.01.2018 Pazartesi günü saat:16:00'da merkez yönetim binamızın büyük toplantı salonunda yapılacaktır."

(.....):

"08.01.2018 Pazartesi günü düzenlenen toplantıya ait notlar ektedir, bilgilerinize sunulur."

E-postanın ekinde yer alan, BİLFEN şubelerine ilişkin fiyatlamaları içeren Word dosyasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Sn. (.....) Bey⁸, Bakanlık yönetmeliği gereğince öğrenci ücret zamlarının Tefe+Tüfe/2+5= 18,70 bandında olabileceğini bildirmiştir. Ancak genel olarak İstanbul ili için; (.....) Anadolu'daki okullar için ise; (.....) oranında zam yapılmasını planladıklarını paylaşmıştır. İ(Servis ücret zamları içinde aynı oranların baz alınacağını bildirmiştir)

Ücretlerin Aralık ayı enflasyon oranları gözönünde bulundurularak hesaplanmasını ancak Ocak 2019 da açıklanacak enflasyon oranının durumuna göre tekrar değerlendirme yapılmasının sağlıklı olacağını belirtmiştir, ve şuan Tüfe yi baz alarak hesaplama yapılmasını iletmiştir."

- (60) **Bulgu-2:** DOĞA'da yapılan yerinde incelemede elde edilen İş Geliştirme ve Satış Müdür Yardımcısı (.....) tarafından Kayıt Operasyonları Koordinatörü(.....)'a gönderilen "Rakip okul çalışmaları.xlsx" konulu ve 24.08.2020 tarihli e-posta yazışmasının ekinde bulunan "Rakip okul çalışmaları.xlsx" konulu excel dosyasının içerisinde İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'da bulunan rakip okulların, liste fiyatı, yemek ücreti, ortalama öğrenci sayısı özelinde karşılaştırıldığı tablolar yer almaktadır.

⁸ (.....)

- (61) **Bulgu-3:** ODTÜ GV OKULLARI'nda yapılan yerinde incelemede elde edilen Kurumsal İletişim Müdürü (.....) tarafından İdari ve Mali İşler Genel Müdür Yardımcısı (.....)'a gönderilen "okul ücretleri" konulu ve 10.02.2021 tarihli e-posta yazışmasında aşağıdaki ifade yer almaktadır:

(.....):

"Bulabildiğimiz kadarını sarı ile işaretleyerek iletiyorum.

Veriler çok anlamsız olabilir liste fiyatlarını asla uygulamıyor okullar. Ödemeler, indirimler çok farklı.

(Özel okulların eğitim ücretlerini gösterir tablolar paylaşılmaktadır.)

- (62) **Bulgu-4:** DOĞA'da yapılan yerinde incelemede elde edilen Kayıt Operasyonları Koordinatörü (.....) tarafından birçok DOĞA OKULLARI çalışanına gönderilen "rakip okul bilgi" konulu ve 15.04.2022 tarihli e-posta yazışmasında ve devamında kullanılan ifadeler aşağıda yer almaktadır:

(.....):

"Değerli Hocalarım,

Bölgenizde yer alan rakip okulların bilgilerine ihtiyacımız var. Her okul, rakiplerinin aşağıda istenen bilgilerini, linkte yer alan form üzerinden eksiksiz ve en doğru bilgiler ile doldurarak bugün saat 17:00 ye kadar göndermesi gerekmektedir.

1- Kampüs seçimi (kendi okulunuz),

2- Rakip okul adı 1:

3- Rakip okul toplam öğrenci sayısı : okulda tüm kademelerdeki toplam öğrenci sayısı

4- Rakip okul ortalama liste fiyatı: Rakip okul genel ortalama liste fiyatı: x okul ortalama liste fiyatı 60.000 TL gibi

5- Rakip okul okul öncesi ortalama ücret: İndirimler dahil ortalama okul öncesi ücretlerinin yazılması gerekmektedir. X okul, okul öncesi ortalama ücreti 30.000 TL gibi

6- Rakip okul ilkokul ortalama ücret: indirimler dahil ortalama ilkokul ücretlerinin yazılması gerekmektedir. X okul, ilkokul ortalama ücreti 40.000 TL gibi

7- Rakip okul ortaokul ortalama ücret: indirimler dahil ortalama ortaokul ücretlerinin yazılması gerekmektedir. X okul, ortaokul ortalama ücret 42.000 TL gibi

8- Rakip okul lise ortalama ücret: indirimler dahil ortalama lise ücretlerinin yazılması gerekmektedir. X okul, lise ortalama ücret 39.000 TL gibi.

Yukarıdaki tüm bilgilerin 1-2 ve 3 rakip okul için ayrı ayrı girilmesi gerekmektedir.

Formlinki: ..."

- (63) **Bulgu-5:** TED'de yapılan yerinde incelemede elde edilen Muhasebe ve Mali İşler Müdürü (.....) tarafından Vakıf Yönetim Kurulu (.....)'e gönderilen "Ücret artışları ile ilgili bilgilendirme hakkında." konulu ve 08.06.2022 tarihli e-posta yazışmasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

" Son olarak ODTÜ Geliştirme Vakfıda Okul ücretini açıklamıştır. Bu durumda Ankaradaki bazı okullara ilişkin ücret karşılaştırma tablosunuda hem Excel hemde PDF hali ektedir."

- (64) **Bulgu-6:** TED’de yapılan yerinde incelemede elde edilen veli (.....) tarafından TED Okulları Genel Müdürlüğüne gönderilen ve Genel Müdür Yardımcısı (.....) tarafından Muhasebe ve Mali İşler Müdürü (.....)’ya iletilen; “Okul Ücretleri Hakkında Dilekçeniz Cevap Yazımız” konulu ve 09.06.2022 tarihli e-posta yazışmasında aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

(.....):

“(...)

Merhabalar,

Cevabınız için teşekkürler.

Bu yıla kadar, 1,5 ve 9.sınıflar için farklı ücret belirleme hakkınız var iken, şimdiye kadar kullanmadınız. Geçen yıl da bu kanun geçerli idi ve ondan önceki ve daha önceki yılda bahsi geçen kanun geçerli idi ve sınıflar için bir ayırım yapılmadı ücret anlamında. Lisedeki tüm sınıflar için tek fiyat geçerli idi

Farklı fiyat uygulama kararınız birçok açıdan sakıncalı:

1-Önümüzdeki yıl tek bir artış oranı seçerseniz, sınıflar arası ayırım devam edecek. Ara sınıflar için daha yüksek bir zam oranı yapmanızı da kanun engelliyor.

2- Kızımı 9.sınıfa kayıt ettirmeyi düşünüyoruz. Geçen yıl hazırlık sınıfında farklı ücret söz konusu değil idi, lise için tek fiyat belirlenmişti. Hazırlık sınıfı vs diye bir ayırım yoktu. Bu yıl bu kararınız, aynı sınıfta aynı hizmeti alan öğrenciler (bursluların elbet durumu farklı) farklı ücret ödeyecek. Bu durum eşitliğe aykırı değil midir? Mesela üniversitelerin özel veya devlet, ders veya harç ücretlerini kız öğrenciler x lira erkek öğrenciler y lira ödeyecek diye bir karar alınabilir mi? Hazırlık okuyanlar (.....) okumayanlar (.....) sizce bu durum adil mi?

Hazırlık sınıfı için, geçen yıl da bu yıl da bir ücret açıklaması yapılmadı. Geçen yıl hazırlık okuyanlar kimler veya bu yıl hazırlık okuyacaklar kimler ve ücretleri nedir.

Her ne kadar aldığınız kararı kanundaki bir açığa dayandırsanız da, eğitim için gönderdiğimiz çocukları birer ticari meta olarak görüp, kanundaki açıkları didikleyip aldığınız kararı kınıyorum. TED gibi köklü olduğu düşünülen bir kuruma bu ayrımcılık yakışmadı. Gerekli yasal yollara başvurarak hakkımı aramaya devam edeceğim.

İyi çalışmalar”

(.....):

“(...)

Kanun’a dayanılarak çıkarılan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği’nde ise (...)

Düzenlemeden anlaşılacağı üzere; sadece okulların ara sınıfı ile okula devam etmekte olan öğrenciler için ücret artışında sınırlama bulunmakta olup bunun dışında okulların ücretlerini eğitim ve öğretim imkânlarına, gelişmelerine imkân verecek yatırım ve hizmetler ile diğer işletme giderlerine göre tespit edecekleri belirtilmektedir. Bahsi geçen düzenleme uyarınca, 2022-2023 eğitim öğretim yılında ara sınıflar ve okula devam eden öğrenciler için artış oranının %36.7 olacağı açıklanmıştır...

Tüm bu açıklamalar ışığında, 31.05.2022 tarihinde Kurumumuzca ilan edilen 2022-2023 yılı okul ücretleri Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği ve ilgili mevzuata uygun olarak belirlenmiştir.”

- (65) **Bulgu-7:** BİL KENT’te yapılan yerinde incelemede elde edilen Mali İşler Genel Müdür Yardımcısı (.....) tarafından (.....) e-posta adresine gönderilen “RE: Yemek ve Servis

ücretlerinde ilan edilen ücretin üzerinde ücret talep edilmesi” konulu ve 27.12.2021 tarihli e-posta yazışmasında ve devamında kullanılan ifadeler aşağıda yer almaktadır:

(.....):

“Sayın İlgili,
2022 Ocak ayında uygulanacak yeni asgari ücret fiyatı ve güncel enflasyon rakamlarındaki yüksek artıştan dolayı, Özel Okullarımızda özellikle yemek ve öğrenci servis taşıma firmaları, 2022 Ocak-Haziran dönemine ait faaliyetlerine devam edebilmek adına zaruri olarak ücretlerde artış talep etmektedir. Ancak Okullarımız ile firmalar arasında yapılan sözleşmelerde böyle madde bulunmamaktadır, ayrıca yönetmelik 54.maddede ilan edilen ücretin üzerinde ücret talep edemezler, ifadesi bulunmaktadır.

Yukarıdaki kısa açıklamaya istinaden yemek ve öğrenci servis taşıma firmaları yüksek asgari ücret fiyatı ve yüksek enflasyon oranları sebebi ile ücretlerde artış yapması durumunda, MEB kanun ve yönetmelik maddelerine göre, özel okullar bu artışı Velilerden talep edebilir mi sorusuna ait yorum ve cevaplarınıza ihtiyacımız bulunmaktadır.”

(.....):

“Merhaba (.....) Bey,
Özel okullardaki eğitim, servis, yemek, kitap- kırtasiye, etüt... ve benzeri her türlü ücretlerle ilgili hususların diğer uygulamalar gibi kanun ve yönetmelik hükümlerine uygun olması zorunlu olduğundan, velilerden ek ücret alınamayacağını iletmemi rica etti (.....).
Bilgilerinize”

- (66) **Bulgu-8:** BİL KENT’te yapılan yerinde incelemede elde edilen 25.07.2022-03.08.2022 tarihleri arasında gerçekleşen “Kıyafet Fiyat düzenleme” konulu e-posta yazışmasında ve devamında yer alan ifadeler aşağıda yer almaktadır:

(.....) (Üniforma Tedarikçisi):

“Sayın Okul Yöneticilerim ve Okul Aile Birliği Başkanlarım,
2022-2023 eğitim öğretim yılı için tarafımızdan o tarihteki maliyet fiyatlarına göre düzenlenerek verilen satış fiyatlarına ~%(.....) oranında artış uygulanmış ve toplantıda da aslında bu fiyatlar konusunda çok tereddütlü olduğumuzu çünkü olağanüstü şartlardan geçtiğimizi ve fiyatların sağlıklı olmadığını belirtmiştim. Daha önceki senelerdeki gibi, kumaşları sipariş ettiğimiz tarihteki fiyat değil, teslim aldığımız tarihteki fiyatların geçerli olduğunu ve ödemelerin peşin talep edildiğini de ilave etmiştim. Toplantıdan hemen sonra siparişlerimizi geçmemize rağmen , maalesef ekonomik şartların sürekli zorlaşarak tavan yaptığı bu zamanlarda elimize ulaşan kumaşlarında fiyatları, bizim öngördüğümüzden %60 -%65 oranlarında daha fazla gelmiş ve peşin ödemesi tarafımızdan yapılmıştır.

Okul Aile Birliği üyelerimizin ve Okul Yöneticilerimizin bulunduğu son toplantıda kumaş fiyatlarının ve diğer maliyet giderlerinin çok farklı olabileceğini belirttiğimde yazılı maddeye gerek olmadığını, böyle bir durum karşısında, ek kontrat yapılarak mağdur edilmeyeceğimiz okul aile birliği tarafından sözel olarak ifade edildi.

Şimdiki satış fiyatlarının bile maliyetin altında kalması bizi çok zora sokmaktadır. Buna istinaden 2022-2023 eğitim öğretim yılı için ~%(.....) oranında fiyat düzenlemesi talebimizin kabulünü rica eder, saygılarımızı sunarız.”

(.....):

“Sayın (.....) Hanım ve (.....) Hanım,
Tatilinizi sağlıklı sürdürdüğünüzü umuyorum.Bizler de okulda yeni dönemin hazırlıklarını yapıyoruz.Bugün (.....) Hanım ile konuştum.Kendisi artan fiyatlara ve maliyetlere bağlı olarak ek fiyat artışı ile ilgili aşağıdaki açıklama e postasını hazırladı.Size iletiyorum.Bildiğiniz gibi her alanda artışlar devam ediyor.Ağustos sonunda görüşmek dileğiyle”

(.....):

“Sayın (.....) Hanım ve (.....) Hanım,
Sizlere 25 Temmuz'da aşağıdaki e postayı iletmiştim.Bugün (.....) Hanım geldi.Kıyafet Satışı için düzenlemelerine başladı.08 Ağustos Pazartesi günü hem okulda ,hemde online satışa başlayacak.Yaşamın her alanında artışlar devam ediyor.(.....) Hanımın da isteği olmuştu.Sanırım uygulamaya koyacağız.Sağlıkla tatilinizi bitirmenizi ve Ankara'ya dönmenizi dilerim.”

(.....):

“Sayın (.....) Hanım,
Öncelikle dikkatsizliğim için özür diliyorum. Mailinize dönüş yaptığımı düşünüyordum. Yeni mailiniz gelince farkettim ki göndermeden taslaklarda kalmış.
Komisyondaki arkadaşlarla görüştüğümüzde bir önceki talepte de olduğu gibi OAB olarak sözleşmenin imzalandığı fiyatların uygulanmasından yanayız. 2. Dönem için artış görüşmesini değerlendireceğimizi ve tekrar zam istenmeyecek şekilde fiyatların ayarlanmasını özellikle talep etmiştik. Ve düzenlenerek tarafımızla paylaşılan fiyatlar üzerinden bir pazarlık yapmadan kabul etmiştik. Sözleşme tarihinden itibaren okulun kapanmasına kadar geçen sürede de satışlar bir sonraki yılın fiyatlarından yapıldı - kaldı ki velilerimizin bir kısmı genelde okul kapanmadan bir sonraki yıl için alışverişlerini yapmış oluyorlar. Ayrıca ilave istenen %(.....) sonrası ürünlerin fiyatları piyasadaki birçok marka ürünün fiyatıyla yarışır duruma gelmiş oluyor.
Bu şartlar altında şahsen sıradaki toplantılarda serbest kıyafet kullanımına geçişi mi değerlendirmeliyiz acaba diye düşünmeden edemiyorum.”

(.....):

“Sayın (.....) Hanım,
Hızlı yanıtınız için teşekkür ederim.Bu e postama özellikle (.....) Hanımı dahil etmedim.Değerlendirmenizde son derece haklısınız.Maalesef her konuda sürekli artışlar hepimizi olumsuz etkiledi.Gıda,giyim,yakıt hepsi birbiriyle yarışıyor.(.....) Hanım bugün uğradı.Kendi açısından haklı yönleri de var.Siparişi verdiği zaman ile malın teslim edildiği süre içinde ipliğe,yakıtı ulaşımaya gelen zamlardan nasıl etkilendiğini anlattı.

(.....) ile Haziran ayında yapılan sözleşmemize dün ek protocol ile zam farkı geldi.Bazı okullar daha sade ve ucuz yemek firmalarına geçiş yapmışlar.Yıl sonuna kadar daha ne kadar etkileneceğiz bilemiyoruz.

Üniformaya gelince biz devam etmesinden yanayız.(.....) Ankara'ya dönüşünüzde tekrar görüşüp değerlendirelim.”

(.....):

“(.....)”

I.4.2. Teşebbüslerden Edinilen Verilere İlişkin Yapılan Sayısal Analizler

- (67) Bu başlık altında, dosya kapsamında elde edilen veriler doğrultusunda temel olarak özel okulların öğretim fiyatları analiz edilmiş, akabinde öğretimle ilgili diğer hizmetlerden olan öğle yemeği fiyatları incelenmiştir. Servis, kıyafet ve kitap hizmetlerine ilişkin olarak teşebbüslerin farklı tedarik yöntemleri bulunduğundan, söz konusu hizmetlerin fiyatlarına ilişkin karşılaştırılabilir bir veri seti oluşturulabilmesi mümkün olmamıştır.

I.4.2.1. İstanbul Pazarına İlişkin Analizler

- (68) Aşağıdaki tabloda İstanbul ilinde bulunan okulların uyguladığı en güncel liste fiyatlarından edinilen 2022-2023 dönemi öğretim fiyatlarına yeni kayıt kategorisindeki 1., 5. ve 9. sınıflar özelinde yer verilmiştir.

Tablo 3: 2022-2023 Eğitim-öğretim Dönemi Ücretleri (TL) - İstanbul

Okullar ⁹	Sınıflar		
	1	5	9
AÇI	(.....)	(.....)	(.....)
BAHÇEŞEHİR-Y	(.....)	(.....)	(.....)
BAHÇEŞEHİR-D	(.....)	(.....)	(.....)
BİLFEN-Y	(.....)	(.....)	(.....)
BİLFEN-D	(.....)	(.....)	(.....)
DOĞA	(.....)	(.....)	(.....)
EYÜBOĞLU	(.....)	(.....)	(.....)
IŞIK-Y	(.....)	(.....)	(.....)
IŞIK-D	(.....)	(.....)	(.....)
İSTEK	(.....)	(.....)	(.....)
MEF	(.....)	(.....)	(.....)
TERAKKİ	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

- (69) Yukarıdaki tablo incelendiğinde IŞIK-Y, TERAKKİ ve MEF haricindeki okullar fiyatlarının birbirinden büyük ölçüde farklılaştığı açıkça görülmektedir¹⁰. Yalnızca fiyatların değil aynı zamanda fiyatlama stratejilerinin de farklı olduğu görülmektedir. Örneğin (.....) ve (.....) en düşük fiyatını 5. sınıflar için sunarken, diğer okullar 1. ve 5. sınıf fiyatını eşit tutmuşlar ya da en düşük fiyatını 1. sınıf hizmetlerinde sunmuşlardır. Bazı okullar 9. sınıf fiyatlarını diğer sınıflardan daha yüksek tespit ederken bazıları da diğer sınıflarla eşit tespit etmiştir. Son olarak fiyatlama stratejileri çerçevesinde okulların neredeyse tamamının 9. sınıflarına diğer kademelerden daha yüksek ücret uyguladığı, 1. ve 5. sınıflara uygulanan ücretlerde ise okulların birbirinden ayrıştığı anlaşılmıştır.
- (70) Her ne kadar okullar arasında fiyat farklılıkları bulunuyor olsa da incelenen üç sınıf özelinde uygulanan dört yıllık zam oranları da dosya kapsamında elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmış olup buna ilişkin sonuçlara aşağıda yer verilmiştir.

⁹ Okul isimlerinden sonra gelen "-Y" ve "-D" ifadeleri farklı şubeleri arasında farklı liste fiyatları belirleyen okulların en yüksek/en düşük fiyatlı okulunda belirlediği fiyatları ifade etmek üzere kullanılmaktadır.

¹⁰ Söz konusu okullara ilişkin analizlere değerlendirme bölümünde daha detaylı olarak yer verilecektir.

Tablo 4: İstanbul'daki Özel Okulların Uyguladıkları Zam Oranları (%)

Okullar	2019			2020			2021			2022		
	1	5	9	1	5	9	1	5	9	1	5	9
AÇI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BAHÇEŞEHİR-Y	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BAHÇEŞEHİR-D	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLFEN-Y	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLFEN-D	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EYÜBOĞLU	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
IŞIK-Y	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
IŞIK-D	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İSTEK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEF	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TERAKKİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

- (71) Okulların uyguladıkları zam oranlarına baktığımızda en yüksek zam oranını uygulayan okulların; 2022 yılında (.....), 2021 yılının 1. ve 5. sınıflarında (.....), 9. sınıfında ise (.....), 2020 yılında (.....), 2019 yılında 1. ve 5. sınıf kademelerinde (.....), 9. sınıf kademesinde ise (.....)'nin olduğu görülmektedir. En düşük zam oranına sahip okullar ise 2022 yılında (.....), 2021 yılında (.....), 2020 yılında (.....), 2019 yılında (.....) ve 2020 yılında en yüksek zam yapan (.....)'in 2022 yılında ise en az zam yapan okul olduğu görülmektedir. Ayrıca tablodan da anlaşılacağı üzere tüm okulların 2020 yılında bir önceki yıl baz alındığında, yapılan zam oranlarında azalma olduğu ve 2021 itibarıyla da tekrar yukarı yönlü bir ivmelenme gerçekleştiği görülmektedir.
- (72) Dosya mevcudu bilgiler incelendiğinde 2022 yılı için zam oranlarının %35 ila %40 bandında yoğunlaştığı görülmektedir. %35-40 bandındaki yoğunlaşma başka herhangi bir zam aralığında görünmemektedir. Benzer bir yoğunlaşma durumunun 2021 yılı için de gerçekleştiği söylenebilecektir. 2021 yılındaki zam oranları ise %20 ila %25 bandında yoğunlaşmıştır. 2020 yılında ise diğer yıllardaki gibi bir yoğunlaşma görülmemekle birlikte %5'den %20'ye kadar kademeli bir dağılımın bulunduğu ve ayrıca 2019 yılında %17,5 ila %25 arasında bir kümelenme olduğu görülmektedir.
- (73) Dosya kapsamında öğretim ücretlerinin yanı sıra, yemek ücretleri üzerinden rakipler arası bir anlaşmanın olup olmadığının analiz edilebilmesi için yıllık yemek ücretleri incelenmiştir. Yemek ücretlerinde birçok okulun sınıflar arasında fiyat farklılaşmasına gitmediği görüldüğünden, 1. sınıflardan talep edilen yemek ücretleri esas alınarak son beş eğitim-öğretim yılı için edinilen yıllık öğle yemeği ücretlerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 5: 2018-2022 Yılları Arasında Uygulanan Yemek Ücretleri (TL)

Okullar	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
BİLFEN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TERAKKİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AÇI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EYÜBOĞLU	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

BAHÇEŞEHİR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEF	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
IŞIK-Y	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İSTEK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
IŞIK-D	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler					

- (74) Tablodan görülebileceği üzere 2022-2023 öğretim döneminde yıllık öğle yemeği ücretlerinin (.....) TL'den başlayarak (.....) TL'ye kadar çıkabildiği görülmektedir. En yüksek yemek fiyatı incelenen beş yıllık dönemde (.....)'de uygulanmaktadır. 2022 yılında en yüksek fiyatı uygulayan ikinci okul (.....) TL ile (.....) iken, 2021 yılında beşinci sıradan en yüksek fiyatı uygulayan okul olduğu görülmektedir. En düşük yıllık yemek ücreti talep edilen okullara baktığımızda ise birinci sırada bulunan (.....)'nin bulunduğu görülmektedir. Ayrıca 2022 yılı yemek ücretlerinde (.....), (.....) ve (.....)'nda ya da (.....) ve (.....)'de birbirine yakın fiyatlar talep edildiği görülüyor olsa da geçmiş yıllarda oluşan farklar, bu yakınlaşmanın süregelen bir durum olmadığını gösterir niteliktedir. Öte yandan farklı bir bakış açısıyla irdelemek için hesaplanan ve yıllık zam oranlarını içeren tabloya aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 6: 2019-2022 Yılları Arasında Uygulanan Yıllık Yemek Ücret Zamları

Okullar	2019	2020	2021	2022
AÇI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BAHÇEŞEHİR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLFEN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EYÜBOĞLU	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
IŞIK-D	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
IŞIK-Y	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İSTEK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MEF	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TERAKKİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler				

- (75) Yukarıdaki tablodan görülebileceği üzere yıllık yemek ücretlerinde 2022 yılında yaşanan artış (.....) haricindeki tüm okullarda önceki yılları açık ara geride bırakmıştır. Üç okulda %(.....) ve üzerinde artış gerçekleşmiştir. (.....) haricinde tüm okullardaki yemek ücretleri %(.....)'nin üzerinde artmıştır. Yaşanan yüksek artış oranlarına rağmen fiyatlarda olduğu gibi yıllık zam oranlarında da bir eşitlik tespit edilmemiştir.

I.4.2.2. Ankara Pazarına İlişkin Analizler

- (76) Aşağıdaki tabloda Ankara ilinde bulunan okulların uyguladığı en güncel liste fiyatlarından edinilen 2022-2023 dönemi öğretim fiyatlarına yeni kayıt kategorisindeki 1., 5. ve 9. sınıflar özelinde yer verilmektedir.

Tablo 7: 2022-2023 Eğitim-öğretim Dönemi Ücretleri (TL) - Ankara

Okullar	Sınıflar		
	1	5	9
ANKARA GV	(.....)	(.....)	(.....)
AYŞEABLA	(.....)	(.....)	(.....)
BAHÇEŞEHİR	(.....)	(.....)	(.....)
BİLFEN	(.....)	(.....)	(.....)

BİLKENT	(.....)	(.....)	(.....)
JALE TEZER	(.....)	(.....)	(.....)
ODTÜ GV	(.....)	(.....)	(.....)
TED	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler			

- (77) Yukarıdaki tablo incelendiğinde öncelikle Ankara pazarındaki fiyatların genel olarak İstanbul'daki fiyatların ciddi miktarda altında olduğu görülmektedir. Bu da Ankara ve İstanbul pazarlarının rekabetçi yapısının farklı olduğu ve birbirinden farklı coğrafi pazarlarda buldukları değerlendirmelerini desteklemektedir. İlaveten İstanbul'da incelenen okullar arasındaki fiyatlar (.....) bin TL arasında dağılırken, Ankara pazarındaki fiyatların açıklığı (.....) bin TL ile daha dar bir banttadır.
- (78) Ankara pazarı kendi içinde değerlendirildiğinde rakip okul fiyatlarının birbirinden farklı olduğu açıkça görülebilecektir. (.....) ve (.....)'in 9. sınıf ücretlerinde ya da (.....) ve (.....)'in 1. sınıf ücretlerinde olduğu gibi okul fiyatları bazı sınıf düzeylerinde yakınlaşmış olsa da aynı okulların diğer sınıflara ilişkin olarak talep ettikleri fiyatlar farklılaşmaktadır. Ayrıca fiyatlama stratejilerinin de farklı olduğu söylenebilecektir. Örneğin birçok okulda incelenen üç sınıf arasında fiyat farkı bulunurken, (.....) ise 1. sınıf için farklı bir fiyat belirlemiştir.
- (79) Her ne kadar okullar arasında fiyat farklılıkları bulunuyor olsa da incelenen üç sınıf özelinde uygulanan dört yıllık zam oranları da dosya kapsamında elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmış olup buna ilişkin sonuçlara aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 8: Ankara'daki Özel Okulların Uyguladıkları Zam Oranları (%)

Okullar	2019			2020			2021			2022		
	1	5	9	1	5	9	1	5	9	1	5	9
ANKARA GV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AYŞEABLA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BAHÇEŞEHİR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLFEN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLKENT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
JALE TEZER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ODTÜ GV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TED	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: Teşebbüslerden elde edilen bilgi ve belgeler.												

- (80) Okulların uyguladıkları zam oranlarına baktığımızda en yüksek zam oranını uygulayan okulların; 2022 yılında (.....), 2021 yılının 1. ve 5. sınıflarında (.....), 9. sınıfında ise (.....); 2020 yılının 1. sınıflarında (.....), 5. sınıflarında (.....), 9. sınıflarında ise (.....); 2019 yılında 1. ve 5. sınıf kademelerinde (.....), 9. sınıf kademesinde ise (.....)'nin olduğu görülmektedir. En düşük zam oranına sahip okullar ise 2022 yılının 1. ve 5. sınıflarında (.....), 9. sınıfında ise (.....); 2021 yılında (.....); 2020 yılının 1. sınıflarında (.....), 5. sınıflarında (.....), 9. sınıfında (.....); 2019 yılının ise tüm kademelerinde (.....)'in en az zam yapan okul olduğu görülmektedir. Ayrıca (.....)'nin 2020 yılında 5. sınıflarında ve 2021 yılının 1. sınıflarında zam yapmadığı, aksine eğitim ücretlerini bir önceki yılın aynı kademesine nispeten daha düşük olarak belirlediği görülmektedir.

- (81) Dosya mevcudu bilgiler incelendiğinde 2022 yılı için zam oranlarının %30 ila %40 bandında yoğunlaştığı görülmektedir. %30-40 bandındaki yoğunlaşma başka herhangi bir zam aralığında görünmemektedir. 2021 yılındaki zam oranları ise %5 ila %25 bandında yoğunlaşmıştır. 2020 ve 2019 yıllarında yapılan ortalama zamlar da yaklaşık olarak aynı bantta seyretmektedir. Son olarak 2022 yılında rakip okullar tarafından belirlenen zam oranlarının diğer yıllara göre birbirinden daha fazla ayrıştığı tespit edilmiştir.

I.4.2.3. Öğle Yemeği Fiyatlarına İlişkin Analizler

- (82) Dosya kapsamında öğretim ücretlerinin yanı sıra, yemek ücretleri üzerinden rakipler arası bir anlaşma olup olmadığının analiz edilebilmesi için yıllık yemek ücretleri de incelenmiştir. Birçok okulun sınıflar arasında fiyat farklılaşmasına gitmediği görüldüğünden birinci sınıf öğrencilerinden talep edilen yıllık öğle yemeği ücretleri esas alınmıştır. Bu kapsamda son beş eğitim-öğretim yılı için edinilen bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 9: 2018-2023 Arası Talep Edilen Yemek Fiyatları (TL)

Okullar	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
ANKARA GV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AYŞEABLA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BAHÇEŞEHİR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLFEN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLKENT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
JALE TEZER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ODTÜ GV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden elde edilen bilgi ve belgeler.

- (83) Tablodan görülebileceği üzere 2022-2023 öğretim döneminde yıllık öğle yemeği ücretlerinin (.....) TL'den başlayarak (.....) TL'ye kadar çıkabildiği görülmektedir. En yüksek yemek fiyatı incelenen beş yıllık dönemde (.....)'de uygulanmaktadır. En düşük yıllık yemek ücreti talep edilen okullara baktığımızda ise (.....) dışındaki okulların 2022-2023 dönemine kadar birbirine yakın olduğu fakat (.....)'nin yemek ücretinin diğer okullara nispeten düşük olduğu görülmektedir. Nihayetinde 2022-2023 yılından önceki dönemler için birbirine yakın fiyatlar talep edildiği görülüyor olsa da özellikle son yıllarda oluşan farklar, bu yakınlaşmanın süregelen bir durum olmadığını gösterir niteliktedir. Öte yandan farklı bir bakış açısıyla irdelenmek üzere hesaplanan ve yıllık zam oranlarını içeren tabloya aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 10: 2019-2022 Yılları Arası Yapılan Yemek Ücret Zamları (%)

Okullar	2019	2020	2021	2022
ANKARA GV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AYŞEABLA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BAHÇEŞEHİR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLFEN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLKENT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
JALE TEZER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ODTÜ GV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden elde edilen bilgi ve belgeler.

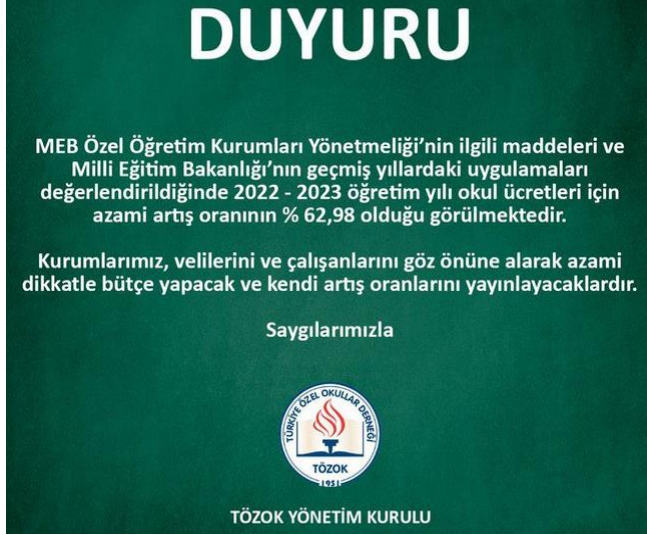
- (84) Yukarıdaki tablodan görülebileceği üzere yıllık yemek ücretlerinde 2022 yılında yaşanan artış tüm okullarda önceki yılları açık ara geride bırakmıştır. Dört okulda %(.....) ve üzerinde artış gerçekleşmiştir. (.....) ve (.....) haricinde tüm okullardaki yemek

ücretleri %(...)’nin üzerinde artmıştır. Yaşanan yüksek artış oranlarına rağmen fiyatlarda olduğu gibi yıllık zam oranlarında da bir eşitlik tespit edilememekte ve okulların birbirinden ayrıştığı görülmektedir.

I.4.3. Açık Kaynaklardan Erişilen Veriler

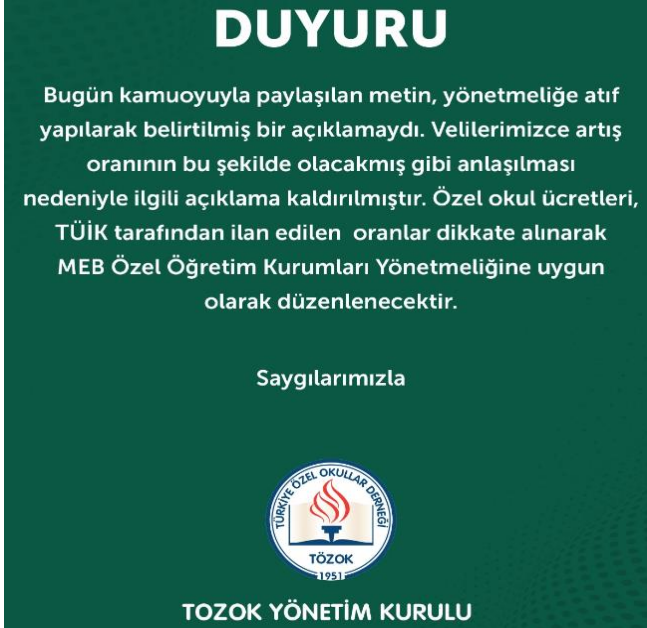
- (85) Dosya kapsamında değerlendirilmesi gereken bir başka husus kamuya açık kaynaklardan elde edilen ve TÖZOK’un 04.01.2022 tarihinde Twitter hesabından yaptığı paylaşımdır. Söz konusu paylaşım aşağıda yer verilmektedir:

Resim 1: TÖZOK’un 04.01.2022 tarihinde yaptığı ilk paylaşım¹¹

- (86) Yukarıda yer verilen paylaşım TÖZOK tarafından aynı gün içerisinde silinmiş ve ardından bir başka paylaşım yapılmıştır. İkinci paylaşım aşağıda yer verilmektedir:

Resim 2: TÖZOK’un 04.01.2022 tarihinde yaptığı ikinci paylaşım¹²

¹¹ Kaynak: <https://www.sondakika.com/ekonomi/haber-ozel-okul-ucretlerine-yapilacak-zam-orani-belli-14644839/> Erişim Tarihi: 27.07.2022.

¹² Kaynak: <https://twitter.com/TOZOK1951/status/1478403552225726471/photo/1>, Erişim Tarihi: 27.07.2022.

- (87) TÖZOK Yönetim Kurulu Başkanı söz konusu paylaşımlar ile ilgili basına verdiği demeçte “Geçmiş yılları baz azalarak yaptığımız hesaplamayla artış oranını yorumladık. Açıklamada bu rakamın sadece tavan olduğunu söyledik. Şu kadar oranda artış yapın diye bir şey söylemedik ama ‘Bu rakamı aşmayın hatta yaklaşmayın, velilerinizi koruyun’ demekti amacımız. Okullarımızın bu dönem içinde operasyon maliyetleri yüzde 80 ile 300 arasında arttı. Ve senede sadece bir kez ücret açıklayabiliyoruz. Yıl içinde Fiyat attırma imkânımız yok. Bu şekilde olan başka sektör de yok. 2021’de en düşük ücret artışı bu yıl tüm sektörler arasında eğitimdedir. 1 milyon 450 bin civarında öğrenci, 170 bin civarında da özel okul öğretmeni var. 350 bin civarında da personel mevcut. Eğitimin kalitesini koruyabilmek için bu ekonomik durumdaki enflasyona ezdirmemek için öğretmenlerimize ücret artışını yapmamız gerekiyor. Pandemi dönemindeki sıkıntılar, ekonomik zorluklarla birlikte daha da genişledi....” şeklinde açıklamalarda bulunmuştur¹³.

I.5. Değerlendirme

- (88) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi uyarınca “belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacı taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri” yasaklanmaktadır. Maddenin temel amacı, rekabetin gereği olarak her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemesidir.
- (89) Rekabeti bozucu nitelikteki anlaşmaların varlığı durumunda, teşebbüslerin bağımsız davranışlarının yerini anlaşma taraflarının ortak çıkarlarına hizmet eden koordineli davranışlar almakta olup bu tür anlaşmalar, piyasa ekonomisinden elde edilmesi beklenen faydaları azaltarak kaynakların etkisiz kullanılmasına ve oluşan toplam refahın piyasadaki aktörlere hak etmedikleri oranda dağılmasına yol açmaktadır. Diğer bir deyişle, bu tür anlaşmalara taraf olan teşebbüsler, normal rekabet şartları içerisinde elde edemeyecekleri kârlara ulaşarak bu ekonomik faaliyetlerle yaratılan refahın çoğunu kendilerine aktarma olanağına sahip olmakta ve böylece piyasa ekonomisinin sağlıklı bir şekilde işlenmesini engellemektedir.
- (90) Rekabet hukuku çerçevesinde rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma olarak nitelendirilebilecek bir ihlalden bahsedebilmek için, teşebbüslerin ortak bir amaç veya sonuca yönelik niyetlerinin örtüştüğünü ve bu amaca yönelik bağlılığın bilinçli olduğunu göstermek gerekmektedir. Teşebbüslerin ortak bir amaca yönelik niyetlerinin bilinçli olarak örtüşmesi anlaşmanın varlığını göstermek için yeterli olmaktadır.
- (91) Bir anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacının olup olmadığının değerlendirilmesinde, anlaşmanın içeriği, ulaşmaya çalıştığı hedefler ve anlaşmanın yer aldığı iktisadi ve hukuki çerçeve dikkate alınmalıdır¹⁴. Birlikte fiyat tespiti, pazar ve müşteri paylaşımı ve arzın kontrolüne ilişkin anlaşmaların amacının rekabetin kısıtlanması olduğu ilk bakışta görülebilecek kadar açık olduğu kabul edilmekte ve bu tür anlaşmaların genel olarak amaç bakımından rekabeti kısıtlayıcı oldukları değerlendirilmektedir¹⁵. Rekabeti kısıtlama amacı bulunan bir anlaşma doğası gereği 4. madde kapsamında ihlal teşkil ettiğinden, söz konusu anlaşmanın pazardaki fiili veya potansiyel etkilerinin

¹³ Kaynak: <https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/tozoktan-ozel-okul-ucretiyle-ilgili-aciklama-41975804>, Yayımlanma tarihi: 06.01.2022, Erişim tarihi: 28.07.2022.

¹⁴ Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz para.18.

¹⁵ Guidelines on the application of the Article 101(3) of the Treaty (AB Muafiyet Kılavuzu), Official Journal C 101, 27.04.2004, s.100, para.23; Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz (Muafiyet Kılavuzu), s.2, para. 8.

incelenmesine gerek bulunmamaktadır.

- (92) Dosya konusu önaraştırma çerçevesinde ihlalin varlığına işaret edebilecek birincil ve ikincil nitelikte deliller elde edebilmek amacıyla teşebbüslerde yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir. Yerinde incelemelerde edinilen bilgi ve belgelerin incelenmesi neticesinde önemli görülen ve dosya kapsamında değerlendirilmesi gereken bulgulara aşağıda yer verilmiştir.

I.5.1. Öğretim Ücretlerine İlişkin Değerlendirme

- (93) İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirilen tüm incelemelerde edinilen ve öğretim ücretleriyle ilgili olan bulgulara ilgili bölümde yer verilmiştir. İstanbul'da gerçekleştirilen yerinde incelemelerde elde edilen öğretim ücretlerine ilişkin bulgular BİLFEN'den ve DOĞA'dan edinilen üç belgeden ibarettir.
- (94) Bulgu-1, BİLFEN'in öğretim ücretlerinin Yönetim Kurulu nezdinde tespit edildiğini göstermektedir. Toplantıya ilişkin notların da bulunduğu içerikte, MEB Yönetmeliği kapsamında azami zam oranlarına ilişkin tahmini hesaplamaların yapıldığı, ancak azami oranın altında olmak üzere İstanbul'daki okullar ile Anadolu illerindeki okullar arasında farklı zam oranları belirlenmesinin planlandığı ("*İstanbul ili için; (.....) Anadolu'daki okullar için ise; (.....)*"), buna karşın planlanan zam oranlarının Aralık ve Ocak aylarında açıklanacak enflasyon oranları dikkate alınarak tekrar değerlendirileceği belirtilmektedir. Söz konusu belgeden, BİLFEN'in eğitim-öğretim ücretlerinin enflasyon oranları dikkate alınarak Yönetim Kurulunun tek taraflı kararıyla tespit edildiği anlaşılmaktadır.
- (95) DOĞA'dan elde edilen Bulgu-2'de rakip okul fiyatlarına ilişkin çeşitli bilgilerin bulunması ilk bakışta rekabete aykırı şekilde elde edildiği şüphesini oluştursa da Bulgu-4, bu bilgilerin DOĞA'nın şubeleri aracılığıyla piyasadan elde edildiğini göstermektedir. Bulgu-4'te DOĞA, şubelerinden rakip oldukları okulları tespit etmelerini ve bu okullara ilişkin bilgileri "*en doğru bilgiler ile doldurularak*" göndermelerini talep etmektedir. 15.04.2022 tarihinde gerçekleşen bu talebin birçok okulun fiyatlarını ilan ettiği zamana denk düşmesi nedeniyle, söz konusu fiyat verilerinin aleni kaynaklardan elde edildiği savını güçlendirdiği değerlendirilmektedir. Aksini gösterir bir bulgu da elde edilmediğinden elde edilen bulguların, DOĞA'nın kendi liste fiyatlarını oluştururken ulaşabildiği rakip fiyat bilgilerini de rekabetçi sürecin doğası gereği dikkate aldığı ve buna göre tek taraflı bir fiyatlandırma stratejisi oluşturduğunu gösterdiği değerlendirilmektedir. Üstelik rakip okullara yönelik olarak oluşturulan verilerin dâhil olduğu excel dosyalarının paylaşıldığı e-postaların 24.08.2022 tarihli olduğu (Bulgu-2) görüldüğünden söz konusu bilgilerin rekabete hassas nitelik taşımadığı ve kamuya açık bilgilerin derlenmesinden ibaret olduğu değerlendirilmektedir. Sonuç olarak edinilen bulguların, DOĞA'nın rekabete aykırı bir anlaşmaya ya da rekabete hassas bir bilgi değişimine taraf olduğuna değil, rekabetçi bir güdüyle rakiplerine göre pozisyon almak amacıyla olduğuna işaret ettiği değerlendirilmektedir.
- (96) İstanbul'da gerçekleştirilen dokuz farklı yerinde incelemede öğretim ücretlerine ilişkin bir başka bulguya rastlanmamıştır.
- (97) Ankara'da gerçekleştirilen diğer incelemelerde İstanbul pazarında elde edilenlere benzer şekilde rakip okul fiyatlarının takip edildiğini gösteren çeşitli bulgular elde edilmiştir. Bu çerçevede, ODTÜ GV'nin iç yazışması niteliğinde olan 10.02.2021 tarihli Bulgu-3'teki "*Bulabildiğimiz kadarını sarı ile işaretleyerek iletiyorum. Veriler çok anlamsız olabilir liste fiyatlarını asla uygulamıyor okullar. Ödemeler, indirimler çok*"

farklı.” ifadelerinin rakip okul fiyatlarının doğrudan rakipler aracılığıyla değil açık kaynaklardan elde edildiğini gösterdiği, ayrıca fiyat bilgilerinin 2020-2021 yılına ait olması nedeniyle geçmişe yönelik ve aleni olduğu değerlendirilmektedir. 2021-2022 yılına ilişkin olarak tabloda yer verilen notta ise bazı okulların ücretlerini henüz açıklamadıkları ifade edilmektedir. Tüm bu ifadelerden rakiplere ilişkin fiyat verilerinin bilgi değişimi yoluyla elde edilmediği, kamuya açık bilgilerin derlenmesinden ibaret olduğu değerlendirilmektedir.

- (98) Öğretim hizmeti fiyatlarına ilişkin olarak son bulgu olan ve TED’de yapılan yerinde incelemede elde edilen 08.06.2022 tarihli iç yazışmayı gösteren Bulgu-5’te rakip okul ücretlerine ilişkin bilgiler bulunmaktadır. Bu bilgilerin de yukarıdaki bulgularda olduğu gibi kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgilerden derlenmiş olduğu, eldeki belgede yer alan *“Son olarak (.....) da Okul ücretini açıklamıştır. Bu durumda Ankaradaki bazı okullara ilişkin ücret karşılaştırma tablosunda hem Excel hemde PDF hali ektedir.”* şeklindeki ifadeyle tespit edilebilmektedir.
- (99) Söz konusu bulgular İstanbul ve Ankara pazarlarında öğretim ücretlerine ilişkin bir anlaşmanın ya da rekabete hassas bir bilgi değişiminin bulunduğu şüphesini doğurmaktan uzaktır. Bilakis bazı özel okulların, diğer okulların ücretlerini kamuya açık hale geldikten sonra edindiği ve bu bilginin rekabetin doğası gereği rekabetçi bir fiyat belirlemek amacıyla kullanıldığı değerlendirilmektedir.
- (100) Öğretim ücretlerine yönelik olarak, yukarıda yer verilen sayısal analizlerde de MEF, TERAKKİ ve IŞIK-Y haricindeki özel okulların öğrenim ücretleri üzerinden anlaşıldığını gösterir nitelikte şüphe doğuracak herhangi bir sonuca ulaşılmamıştır. Genel olarak 2022-2023 öğretim yılındaki okul fiyatlarının ve zam oranlarının birbirinden farklılaştığı görülmektedir.
- (101) Diğer taraftan hâlihazırda özel okulların öğrencilerine sundukları imkânlardaki heterojen yapının rakipler arasında fiyat tespitine imkân tanımayacak derecede yüksek olduğu değerlendirilmektedir. Buradan hareketle mutlak anlamda fiyatlarını eşitlemeleri mümkün görünmeyen özel okullar, rekabet karşıtı yöntemlerle kârlarını artırma güdüsü taşıdıkları halde ancak zam oranları üzerinden bir anlaşma yaparak hem rekabetçi fiyatın üzerinde bir fiyat tespit edebilmek hem de rakip fiyatlarının da aynı oranda artması neticesinde kendilerine olan talebin düşmeyeceğini garanti etmek yönünde bir strateji izleyebilecektir. Böyle bir stratejinin uygulanıp uygulanmadığına ilişkin olarak dosya taraflarının son dört yıldaki zam oranları hesaplanmıştır. Bu doğrultuda teşebbüslerin uyguladıkları zam oranlarının da birbirinden farklılaştığı ve hatta farklı sınıf kademeleri için kendi içlerinde dahi zam oranı farklılıklarının oluşabildiği görülmüştür.
- (102) Zam oranları birbirinden farklı olmasına rağmen bu noktada dikkat çeken bir husus, 2022 yılı zam oranlarının %35 ila %40 bandında yoğunlaşması ve 2021 yılı için de aynı durumun %20’ler civarında gözlenmesidir. Buna ilişkin değerlendirme yapılmadan önce *Sektöre İlişkin Mevzuat ve Uygulamalar* başlığında da ifade edilen birtakım hususları hatırlatmakta fayda görülmektedir. Öncelikle 1., 5. ve 9. sınıflara ilişkin oranlar mevzuat kaynaklı ara dönem azami zam oranlarına tabi değildir. Bir başka deyişle okullar yeni kayıt kapsamındaki bu sınıfların zam oranlarını arz-talep dengesine göre istedikleri oranda belirleyebilmektedir. Ancak, MEB’in kabul ettiği ara sınıf azami zam oranınının 2022 yılında %36,73, 2021 yılında %24,87 olduğu düşünüldüğünde, birçok okulun ara sınıf azami zam oranlarını yeni kayıt ücretleri için de uygulama eğiliminde olduklarını göstermektedir. Bunun makul gerekçesi ise okulların kendi bünyelerindeki sınıf ücretleri arasında bir denge sağlamaya yönelik

güdü taşımalarıdır. Aksi takdirde örneğin ara sınıflara azami oran kapsamında zam yapan bir okulun, yeni kayıt kapsamındaki öğrencisine bir önceki yıl belirlediğine göre daha yüksek zam oranı uygulaması durumunda aralarında bir sınıf fark olan iki öğrenci arasında büyük fiyat farkı doğabilecek ve bu da veliler nezdinde tepkiye neden olabilecektir. Nitekim yeni kayıt ücretlerine daha yüksek oranda zam yapan (.....)'den alınan Bulgu-6'da sınıflar arasında oluşan fiyat farkına ilişkin veliler tarafından gösterilen tepkinin bir örneği bulunmaktadır. Bundan kaçınmak adına birçok okul o yıl hesaplanan ve yalnızca ara sınıflar için uyulması gereken azami zam oranını, mevzuat kaynaklı bir sınırlamaya tabi olmamasına rağmen yeni kayıt zam oranlarını belirlerken de dikkate almakta, (.....) gibi istisnaları bulunmakla birlikte çoğu durumda yeni kayıt fiyatlarına uygulayacağı zam oranını ara sınıflar için tespit ettiği zam oranına eşitlemektedir. Bu nedenle söz konusu oranlardaki kümelenmenin temel gerekçesinin okul bünyesindeki sınıflar arasında fiyat dengesizliği oluşmasının önüne geçme güdüsünden ibaret olduğu değerlendirilmektedir.

- (103) Öğretim ücretlerine ilişkin olarak değerlendirilebilecek son husus İstanbul pazarında rekabet halinde olan MEF, TERAKKİ ve IŞIK'ın fiyat benzerlikleridir. Söz konusu okulların 2022-2023 dönemine ait öğretim ücretlerinin 1. ve 5. sınıflar özelinde büyük ölçüde benzeştiği, 9. sınıflar özelinde ise IŞIK'ın diğer ikisinden ayrıştığı dikkat çekmektedir. Söz konusu okulların en yakın şubeleri esas alındığında MEF'in TERAKKİ'ye yaklaşık (.....) km; IŞIK'a yaklaşık (.....) km uzaklıkta, IŞIK ile TERAKKİ ise birbirlerine yaklaşık (.....) km uzaklıktadır. Söz konusu şubelerin konum itibarıyla birbirlerine yakın olmaları aralarında fiyat tespitine ilişkin bir anlaşma olduğuna ilişkin şüphe uyandırmaktadır.
- (104) Diğer taraftan dosya kapsamında elde edilen bilgiler liste fiyatlarının bir anlaşma aracı olarak kullanılma ihtimalinin de zayıf olduğunu göstermektedir. Zira Bulgu-3'te liste fiyatlarına ilişkin olarak geçen "Veriler çok anlamsız olabilir liste fiyatlarını asla uygulamıyor okullar. Ödemeler, indirimler çok farklı." ifadeleri de incelenen sektörde liste fiyatlarının çoğunlukla uygulanmadığını destekler niteliktedir. TERAKKİ (.....) farklı kategoride, MEF (.....) farklı kategoride ve IŞIK ise (.....) farklı kategoride ve değişen oranlarda indirimler uygulamaktadır. Söz konusu indirim kriterlerinin öğrenci bazlı olacak şekilde farklı fiyatların uygulanmasına imkân tanıdığı değerlendirilmektedir. Buna ek olarak MEF, TERAKKİ ve IŞIK okullarının 2020 ve 2021 yıllarında birbirinden farklı oranlarda zam yaptıkları görülmekte ve 2022 yılında zam oranlarının %(.....)-%(.....) bandında birbirine yakınsadığı görülmektedir. Son yıldaki benzerlik, MEF'in ara sınıflar için belirlemiş olduğu azami oranın yeni kayıtlardaki zam oranlarına da sirayet ettiği şeklinde değerlendirilebilecektir. Son olarak anılan üç okulun yemek ücretine ilişkin son dört yıldaki zam oranlarının da birbirinden farklılaştığı görülmektedir. Sonuç olarak yukarıda açıklanan gerekçeler ve daha da önemlisi her üç tarafta da gerçekleştirilen yerinde incelemelerde söz konusu şüpheyi destekleyecek herhangi bir bulgu elde edilememiş olup üç teşebbüsün fiyatlarının birbirine yakın olmasının rekabetçi olmayan bir süreç sonunda meydana geldiğine ilişkin bir değerlendirme yapılamamaktadır.

1.5.2. Öğretim Dışı Hizmetlere Yönelik Değerlendirme

- (105) Dosya kapsamında incelenen ikinci husus öğretim dışındaki hizmetlere yönelik fiyatlar üzerinden bir anlaşma yapılmış olabileceği şüphesine yöneliktir. Yukarıda da bahsedildiği üzere kitap, kıyafet, yemek ve servis hizmetlerinin tedariki özel okullar arasında farklı şekillerde gerçekleşmekte, çoğunlukla üçüncü taraflarla yapılan anlaşmalar doğrultusunda ve okul aile birliklerinin dahilyle ilerlemektedir. Söz konusu hizmetlere yönelik olarak İstanbul'da gerçekleştirilen yerinde incelemelerde herhangi

bir belgeye ulaşılmamıştır. Öte yandan Ankara'da gerçekleştirilen incelemelerde birtakım bulgular elde edilmiştir.

- (106) BİLKENT'ten edinilen bulgular herhangi bir ihlal şüphesi oluşturmaktan uzak olup öğretim dışı hizmetlerin tedariki hakkında fikir vermektedir. Bu çerçevede, BİLKENT'te yapılan yerinde incelemede elde edilen 27.12.2021 tarihli Bulgu-7'de BİLKENT yetkilisi tarafından özellikle yemek ve servis firmaları tarafından gelen ücret artış taleplerinin özel okullar tarafından velilere yansıtılıp yansıtılamayacağına ilişkin olarak TÖZOK'tan görüş talep edilmektedir. TÖZOK yetkilisi tarafından "Özel okullardaki eğitim, servis, yemek, kitap- kırtasiye, etüt... ve benzeri her türlü ücretlerle ilgili hususların diğer uygulamalar gibi kanun ve yönetmelik hükümlerine uygun olması zorunlu olduğundan, velilerden ek ücret alınamayacağını iletmemi rica etti (.....)." şeklinde cevap verilmektedir. Söz konusu yazışmalar hem TÖZOK'un üyelerinin bilgi taleplerini ilgili mevzuata dayandırarak cevaplandırmaktan ötesine geçmediğini hem de öğretim dışı hizmetlerdeki zam taleplerinin kaynağının okullar değil doğrudan hizmet sağlayıcılar olduğunu göstermektedir.
- (107) Yine BİLKENT'ten edinilen 25.07.2022-03.08.2022 tarihli bir başka bulguda (Bulgu-8), okul kıyafetlerini üreteceği anlaşılan teşebbüs yetkilisi tarafından maliyet artışları nedeniyle 2022-2023 dönemi için okul aile birliği ve okul ile daha önce anlaşılan fiyata ek olarak %(.....) artış yapılması talep edilmektedir. Söz konusu e-posta BİLKENT yetkilisi tarafından OAB (okul aile birliği) yetkilisi olduğu düşünülen kişilere iletilmiştir. OAB yetkilisi tarafından "Komisyondaki arkadaşlarla görüştüğümüzde bir önceki talepte de olduğu gibi OAB olarak sözleşmenin imzalandığı fiyatların uygulanmasından yanayız. 2. Dönem için artış görüşmesini değerlendireceğimizi ve tekrar zam istenmeyecek şekilde fiyatların ayarlanmasını özellikle talep etmiştik. Ve düzenlenerek tarafımızla paylaşılan fiyatlar üzerinden bir pazarlık yapmadan kabul etmiştik." denilerek %(.....)'luk fiyat artışının kabul edilmemesi yönünde görüş belirtilmiştir. Söz konusu belgenin, öğretim dışındaki diğer hizmetlerde ilgili okulun okul aile birliklerinin de söz sahibi olduğunu, okulun bu sözleşmelerde aracılık rolü üstlendiğini ve dolayısıyla söz konusu hizmetlerde yaşanan fiyat artışlarında doğrudan okulun dahlinin bulunmadığını ortaya koyduğu değerlendirilmektedir.

I.5.3. TÖZOK'a İlişkin Değerlendirme

- (108) Dosya kapsamında değerlendirilebilecek bir başka husus TÖZOK'un ara sınıfların azami zam oranına ilişkin 04.01.2022 tarihinde Twitter hesabından yaptığı paylaşımdır. Söz konusu paylaşım veliler tarafından %62,98 oranında zam yapılacak şeklinde anlaşıldığı gerekçesiyle TÖZOK tarafından aynı gün içinde silinerek buna ilişkin açıklama içeren bir başka paylaşım yapılmıştır. Esasen, ara sınıflara ilişkin azami zam oranı MEB Yönetmeliği'nde açıkça belirtilen matematiksel bir formül üzerinden hesaplanabilmektedir. Dolayısıyla ilk bakışta TÖZOK'un söz konusu paylaşımının herhangi bir rekabetçi endişe doğurmadığı, 2022 yılının ara sınıf azami zam oranı konusunda velileri ve özel okulları bilgilendirmek amacıyla olduğu düşünülebilecektir. Öte yandan MEB'in aynı formüle göre ilan ettiği 2022 yılı ara sınıf azami oranının %36,73 olması, TÖZOK'un bu paylaşımının farklı bir maksatla yapılmış olabileceği ve özel okulların zam oranlarını yukarı yönlü etkilemeye yönelik bilinçli bir amaç taşıdığı şüphesini uyandırmaktadır.
- (109) Öncelikle belirtmek gerekir ki, 4054 sayılı Kanun'un tanımlar başlıklı maddesinde teşebbüs birliği, "teşebbüslerin belli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu çerçevede, yönetim kademesi ve üyeleri özel okullardan ve özel okul yöneticilerinden

oluşan TÖZOK'un 4054 sayılı Kanun kapsamında bir teşebbüs birliği olduğu değerlendirilmektedir. Geçmiş yıllarda alınan 11.02.1999 tarihli 99-6/48-17 sayılı, 03.03.2011 tarihli ve 11-12/226-76 sayılı, 27.12.2012 tarihli ve 12-68/1681-617 sayılı kararlarda da TÖZOK'un bir teşebbüs birliği olduğu kabul edilmiştir. Bu nedenle TÖZOK'un karar ve eylemlerinin 4054 sayılı Kanununun 4. maddesi kapsamında değerlendirilebileceği açıktır.

- (110) Bu kapsamda, TÖZOK hesapladığı azami zam oranının mevzuat çerçevesinde olduğunu açıklasa da MEB'in aynı döneme ilişkin olarak kabul ettiği azami zam oranının %36,73 olması, ilgili Yönetmelik maddesine ve MEB'in söz konusu maddeyi nasıl yorumladığına yer verilerek değerlendirilebilecektir.
- (111) Yönetmelik'in ücret tespitine ilişkin 53. maddesinde yer alan "*...ara sınıflarının eğitim ücreti bir önceki eğitim öğretim yılında ilan edilen, okulda devam eden öğrencilerin ücreti ise öğrenci kayıt sözleşmesinde belirlenen eğitim ücretine bir önceki yılın ortalama (Y.İ-ÜFE+TÜFE)/2 oranına en fazla % 5 oranında artış yapılarak belirlenir.*" hükmünün MEB tarafından 2021 ve 2022 yılında birbirinden farklı yorumlandığı anlaşılmaktadır. Zira 2021 yılında MEB tarafından azami zam oranına ilişkin yönetmelik maddesindeki ÜFE ve TÜFE oranları için bir önceki yılın Aralık ayı sonunda açıklanan yıllık enflasyon verileri dikkate alınmıştır. Bu çerçevede, TÖZOK'un 2022 yılı için hesapladığı ve ilan ettiği %62,98'lik oran MEB'in 2021 yılı için Yönetmelik maddesi uyarınca kullandığı hesaplama yönteminin aynısını kullanarak ulaştığı sonucu göstermektedir.
- (112) Buna karşın MEB, ilgili Yönetmelik maddesinde herhangi bir değişiklik olmamasına rağmen 2022 yılı azami zam oranını hesaplarken farklı bir enflasyon kalemını esas almış olduğundan, bu yıla ilişkin zam oranı TÖZOK'un hesapladığından çok daha düşük çıkmıştır. Nitekim MEB'in 2022 yılı için esas aldığı enflasyon rakamları 2021 yılında yaptığı gibi bir önceki yılın enflasyon oranı değil, ÜFE ve TÜFE'deki *on iki aylık ortalamalara göre* değişim oranlarıdır.
- (113) Dolayısıyla dosya kapsamında elde edilen bilgi ve belgelerin, TÖZOK'un Twitter hesabı üzerinden okullara yüksek zam oranı bildirerek rekabetçi düzeyin üzerinde bir zam yapılması amacını taşıdığını göstermekten uzak olduğunu, bilakis özel okulları ve velileri Yönetmeliğe uygun olarak hesaplanan azami zam oranı hakkında bilgilendirme amacı taşıdığını göstermektedir. Zira TÖZOK'un kendi hesaplamasına göre açıkladığı 2022 yılı azami zam oranı MEB'in ilgili Yönetmelik maddesi üzerinden yapmış olduğu 2021 yılı azami zam oranına yöntemsel olarak birebir uyumludur.
- (114) Ayrıca sektöre ilişkin mevzuat ve uygulamalar başlığında yer verildiği üzere Yönetmelik çerçevesindeki zam oranı azamidir ve MEB'in açıkladığı zam oranı üzerinde bir oran uygulanması yine MEB'in kendi sistemi aracılığıyla engellenmektedir. Bir başka deyişle özel okulların azami zam oranına tabi olan ara sınıflara ilişkin zam oranında MEB'in ilan ettiğinin üzerinde bir oran belirlemeleri hiçbir şekilde mümkün değildir. Dolayısıyla TÖZOK'un paylaşımının rekabet karşıtı bir etki doğurma potansiyelinin de bulunmadığı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir teşebbüs birliği olan TÖZOK'un yukarıda değerlendirilen eylemlerinin rekabeti kısıtlayıcı bir amaç taşımadığı ya da bu yönde bir etki doğurmadığı değerlendirilmektedir.
- (115) Yukarıda yer verilen bilgi, bulgu ve değerlendirmeler çerçevesinde, önaraştırma sürecinde dosya kapsamındaki taraflar hakkında 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlaline ilişkin herhangi bir delil elde edilemediğinden, önaraştırma tarafları hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı değerlendirilmektedir.

J. SONUÇ

- (116) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca, Açı Eğitim Öğretim Hizmetleri AŞ, Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Özel Lisesi Ticari İşletmesi, Arı İnovasyon ve Bilim Hizmetleri AŞ, Bahçeşehir Okulları AŞ, Başkent Üniversitesi Özel İlk ve Orta Öğretim Kurumları Tic. ve San. AŞ, Bilfen Eğitim Kurumları AŞ, Feyziye Mektepleri Vakfı Işık Okulları İktisadi İşletmesi, İhsan Doğramacı Vakfı Özel Bilkent Lisesi Ortaokulu ve İlkokulu İktisadi İşletmesi, İstek İstanbul Eğitim Hizmetleri AŞ, MEF Okulları ve Özel Eğitim Hizmetleri AŞ, ODTÜ Geliştirme Vakfı Eğitim Hizm. AŞ, Rüstem Eyüboğlu Eğitim Kurumları AŞ, TED Ankara Koleji Vakfı Okulları İktisadi İşletmesi, Terakki Eğitim Yayıncılık Organizasyon Hizmetleri ve Tic. AŞ, Tezer Özel Eğitim Hiz. Spor Malz. San. Tic. Ltd. Şti. ve Türkiye Özel Okullar Derneği hakkında soruşturma açılmamasına, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.